

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

Fungování a financování příspěvkové organizace ZOO Liberec

Diplomová práce

Studijní program: N6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: 6208T085 – Podniková ekonomika

Autor práce: **Bc. Barbora Libichová**

Vedoucí práce: doc. Ing. Václav Urbánek, CSc.

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Barbora Libichová**
Osobní číslo: **E13000228**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**
Název tématu: **Fungování a financování příspěvkové organizace ZOO Liberec**
Zadávající katedra: **Katedra podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Příspěvkové organizace v České republice a jejich fungování.
2. Zoologická zahrada Liberec, příspěvková organizace.
3. Analýza současného stavu příspěvkové organizace.
4. Nové metody financování, návrh řešení.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby dokumentace**
Rozsah pracovní zprávy: **65 normostran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

STIGLITZ, Joseph E. Ekonomie veřejného sektoru. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7169-454-1.

HAMERNIKOVÁ, Bojka a Květa KUBÁTOVÁ. Veřejné finance. Praha: Eurolex, 2004. ISBN 80-86432-88-2.

ROSEN, Harvey. Public Finance. 7th ed. New York: McGraw - Hill Irwin, 2005. ISBN 0-07-287648-4.

JACKSON, Peter M. a Cecil V. BROWN. Ekonomie veřejného sektoru. Praha: Eurolex Bohemia, 2003. ISBN 80-86432-09-2.

PEKOVÁ, Jitka. Veřejný sektor - řízení a financování. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.

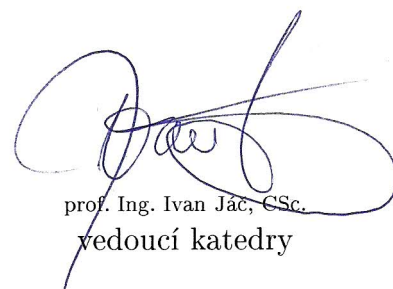
Elektronická databáze článků ProQuest (knihovna.tul.cz)

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Václav Urbánek, CSc.**
Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Konzultant diplomové práce: **Romana Zajdová**
Vedoucí ekonomického oddělení ZOO Liberec

Datum zadání diplomové práce: **30. října 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. května 2017**

doc. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

prof. Ing. Ivan Jác, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 30. října 2015

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Anotace

Tato diplomová práce se zabývá problematikou fungování, financování a hospodaření příspěvkových organizací v České republice. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí – teoretické a praktické. V úvodu teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy nutné k pochopení problematiky příspěvkových organizací. Dále je teoretická část zaměřena na příspěvkové organizace, jejich českou právní úpravu, vznik a zrušení, hospodaření a způsoby financování. Praktická část pak popisuje fungování, hospodaření a financování konkrétní příspěvkové organizace, kterou je Zoologická zahrada Liberec. Představuje zoologickou zahradu, její historii, současnost a zřizovací listinu. Následující kapitola je pak věnována hospodaření zoologické zahrady. Na závěr diplomové práce jsou předloženy možné návrhy zlepšení financování zoologické zahrady.

Klíčová slova

Veřejné finance, veřejný sektor, nezisková organizace, příspěvková organizace, hospodaření, financování, zoologická zahrada

Annotation

Operation and financing of a state-funded organization ZOO Liberec

This diploma thesis deals with the issue of the operation, financing and economic activities of state-funded organizations in the Czech Republic. The thesis is divided into two main parts – theoretical and practical. In the beginning of the theoretical part, basic concepts, necessary for understanding the issue of state-funded organizations, are explained. Then, the theoretical part is focused on the state-funded organizations, their Czech legislation, the establishment and termination, economic activities and funding. The practical part describes the operation, economic activities and ways of financing of specific state-funded organization, which Zoological Garden in Liberec is. It represents the zoo, its history, the present and the Foundation Deed. The following chapter is devoted to the money economic activities of the zoo. At the conclusion of the thesis possible proposals to improve financing zoo are presented.

Key words

Public finance, public sector, state-funded organization, economy activities, financing, zoological garden

Obsah

Seznam obrázků.....	10
Seznam tabulek.....	11
Úvod	12
1 Vymezení teoretických východisek.....	14
1.1 Smíšená ekonomika a její podstata.....	14
1.1.1 Tržní selhání	15
1.2 Veřejné finance.....	15
1.2.1 Charakteristika veřejných financí.....	16
1.3 Veřejné rozpočty.....	17
1.3.1 Rozpočtová soustava ČR.....	17
1.3.2 Funkce veřejného rozpočtu.....	18
1.3.3 Příjmy veřejných rozpočtů	19
1.3.4 Výdaje veřejných rozpočtů.....	20
1.3.5 Výdaje Ministerstva životního prostředí	21
1.4 Veřejný sektor	21
1.4.1 Charakteristika veřejného sektoru	21
1.4.2 Funkce veřejného sektoru.....	23
1.5 Veřejné statky	24
1.5.1 Vlastnosti statků	24
1.5.2 Charakteristika veřejných statků	26
1.5.3 Problém tzv. černého pasažéra	26
2 Neziskové organizace	28
2.1 Charakteristika neziskových organizací	28
2.2 Členění neziskových organizací	29
3 Příspěvkové organizace	32
3.1 Právní úprava.....	32
3.2 Vznik a zrušení příspěvkové organizace	33
3.3 Hospodaření s majetkem	33
3.4 Finanční hospodaření příspěvkových organizací	34
3.5 Příspěvkové organizace a jejich vztah k rozpočtu zřizovatele	36
3.6 Peněžní fondy příspěvkových organizací	37
3.6.1 Rezervní fond	38
3.6.2 Investiční fond.....	38
3.6.3 Fond odměn.....	38

3.6.4 Fond kulturních a sociálních potřeb	39
3.7 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace	39
3.8 Daňový režim příspěvkových organizací	39
3.9 Příspěvkové organizace v ČR.....	40
4 Zoologická zahrada.....	42
4.1 Právní úprava.....	42
4.1.1 Zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad.....	42
4.1.2 Nařízení vlády č. 17/2004 Sb., o pravidlech pro poskytování dotací provozovatelům zoologických zahrad	43
4.2 Ministerstvo životního prostředí a jeho role.....	44
4.3 Zoologické zahrady v České republice.....	45
4.4 Význam a poslání zoologických zahrad	48
5 Zoologická zahrada Liberec	51
5.1 Charakteristika Zoologické zahrady Liberec.....	51
5.2 Historie Zoologické zahrady Liberec	51
5.3 Současnost Zoologické zahrady Liberec	53
5.4 Zvířata.....	54
5.5 Zřizovací listina	55
5.5.1 Hlavní činnost.....	56
5.5.2 Doplnková činnost.....	58
5.5.3 Statutární orgán	59
5.5.4 Majetek	59
5.5.5 Dary	61
5.5.6 Finanční hospodaření.....	61
5.6 Dozorčí rada	62
6 Hospodaření zoologické zahrady.....	64
6.1 Návštěvnost	64
6.2 Vstupné.....	64
6.3 Aktiva a inventarizace majetku	65
6.3.1 Inventarizace majetku.....	67
6.4 Pasiva.....	67
6.5 Tvorba a čerpání fondů.....	68
6.5.1 Rezervní fond	69
6.5.2 Investiční fond	69
6.5.3 Fond kulturních a sociálních potřeb	70
6.6 Náklady.....	71

6.7 Výnosy.....	72
6.8 Výsledek hospodaření	74
6.9 Ekonomické údaje	75
6.10 Zhodnocení hospodaření zoologické zahrady za rok 2014	76
6.11 Zhodnocení současného stavu hospodaření zoologické zahrady	77
7 Dotazníkové šetření	78
7.1 Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření	78
8 Vlastní návrh na zlepšení financování.....	85
8.1 Občerstvení.....	85
8.1.1 Pronájem stánků	85
8.1.2 Restaurace Formanka	87
8.2 Kalendář.....	88
8.3 Projekt „Draho-cenná“ vstupenka	90
Závěr.....	91
Seznam citované literatury	93
Bibliografie.....	98
Seznam příloh.....	99

Seznam obrázků

Obrázek 1: Rozpočtová soustava ČR	18
Obrázek 2: Členění národního hospodářství podle principu financování	22
Obrázek 3: Vazby příspěvkové organizace na rozpočet obce	37
Obrázek 4: Mapa zoologický zahrad (členů UCSZOO) v ČR	46
Obrázek 5: Nový vstup do zoo a parkoviště.....	54
Obrázek 6: Počet návštěvníků v letech 2008 - 2014	64
Obrázek 7: Věková struktura respondentů	78
Obrázek 8: Četnost návštěv zoologické zahrady	79
Obrázek 9: Důvody, proč respondenti zoo nenavštěvují.....	80
Obrázek 10: Motivace k návštěvě zoo.....	81
Obrázek 11: Důvody nespokojenosti s občerstvením	82
Obrázek 12: Pomoc zoologické zahradě	83
Obrázek 13: Čerpání informací o zoo.....	84
Obrázek 14: Náměty na zlepšení	84
Obrázek 15: Zrekonstruovaný interiér restaurace Formanka	88

Seznam tabulek

Tabulka 1: Typologie statků.....	25
Tabulka 2: Právnícké osoby podle vybraných právních forem v ČR k 31. 12. 2013.....	41
Tabulka 3: Právnícké osoby podle právních forem v Libereckém kraji k 31. 12. 2013.....	41
Tabulka 4: Seznam zoologických zahrad s licenci.....	46
Tabulka 5: Členové UCSZOO.....	47
Tabulka 6: Nejoblíbenější zoologické zahrady na světě	48
Tabulka 7: Stavby zvířat za rok 2014.....	55
Tabulka 8: Ceny vstupného (v Kč).....	65
Tabulka 9: Aktiva ZOO Liberec k 31. 12. 2014 (v tis. Kč).....	66
Tabulka 10: Pasiva ZOO Liberec k 31. 12. 2014 (v tis. Kč).....	68
Tabulka 11: Tvorba a čerpání rezervního fondu	69
Tabulka 12: Tvorba a čerpání investičního fondu.....	70
Tabulka 13: Tvorba a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb.....	71
Tabulka 14: Náklady ZOO Liberec v letech 2013 a 2014 (v tis. Kč).....	72
Tabulka 15: Výnosy ZOO Liberec v letech 2013 a 2014 (v tis. Kč).....	73
Tabulka 16: Vývoj výnosů, nákladů a výsledku hospodaření v letech 2009 – 2014	74
Tabulka 17: Ekonomické údaje o výkonech zoo v roce 2014 (v tis. Kč).....	75
Tabulka 18: Neinvestiční výdaje zoo v roce 2014 (v tis. Kč)	75
Tabulka 19: Ekonomické údaje o investicích a pracovních zoo v roce 2014.....	76

Úvod

Problematika veřejného sektoru a financování neziskových organizací v něm působících je poměrně složitá. Hlavním posláním těchto organizací je zajištění statků a služeb ve veřejném zájmu. Tyto statky a služby se každodenně dotýkají mnoha oblastí lidského života, aniž by si lidé důležitost existence těchto organizací a institucí uvědomovali. Nejčastěji se jedná o organizace a instituce působící v oblastech zdravotnictví, policie, armády, justice, školství, kultury, veřejné správy nebo sociálních služeb.

Jednou z častých forem organizací neziskového sektoru v České republice jsou právě příspěvkové organizace. Příspěvkové organizace vznikaly v rámci právního systému bývalého socialistického Československa, nachází se tedy pouze v české a slovenské právní úpravě. V zahraničí stejný typ organizace prakticky neexistuje. Zřizovatelem příspěvkových organizací v České republice může být stát nebo jeho územně samosprávný celek – kraj nebo obec.

Téma jsem pro svou diplomovou práci zvolila z toho důvodu, že liberecká zoologická zahrada je pro mě srdcovou záležitostí. Zpracování diplomové práce na toto téma mi bylo příležitostí, jak zoologickou zahradu poznat i z jiné stránky, než jen jako návštěvník.

Většina dostupné literatury se podrobně věnuje problematice veřejného sektoru, veřejných financí nebo neziskových organizací. Nicméně v těchto publikacích je problematika příspěvkových organizací popsána jen obecně. Na druhou stranu v českém právním prostředí existuje velké množství zákonů, které se vztahují k tématu příspěvkových organizací a tuto problematiku upravují. Stejně tak fungování zoologických zahrad je upraveno pouze zákonem, protože novější publikace týkající se zoologických zahrad v České republice neexistují.

Cílem této diplomové práce je proniknout do problematiky fungování, hospodaření a financování příspěvkových organizací v České republice, představit tyto oblasti v podmínkách konkrétní příspěvkové organizace, kterou je Zoologická zahrada Liberec a navrhnout doporučení na zlepšení její ekonomické situace.

Diplomová práce je rozdělena do dvou hlavních částí – teoretické a praktické. Kapitoly 1 a 2 teoretické části práce se zabývají definicemi základních pojmů, jako například veřejné finance, veřejný sektor a neziskové organizace. Definování těchto pojmů je důležité z hlediska pochopení problematiky příspěvkových organizací a k definování prostoru, ve kterém příspěvkové organizace fungují. Kapitola 3 se celá věnuje příspěvkovým organizacím a jejich právnímu postavení v České republice. Popisuje jejich zřízení a zrušení, hospodaření s majetkem, finanční hospodaření, tvorbu a čerpání peněžních fondů a obsahuje informace o současném počtu příspěvkových organizací v ČR. Kapitola 4 pak stručně představuje oblast zoologických zahrad a jejich význam a poslání.

Praktická část zahrnuje kapitoly 5 – 8. V úvodu 5. kapitoly je představena Zoologická zahrada Liberec, příspěvková organizace, její historie a současnost. Podstatná část je věnována zřizovací listině. Následující 6. kapitola se detailně zabývá hospodařením zoologické zahrady, jejími aktivy, pasivy, náklady, výnosy, výsledkem hospodaření či ekonomickými ukazateli. Součástí diplomové práce bylo i dotazníkové šetření, jehož zhodnocení obsahuje kapitola 7. V závěru praktické části jsou navržena doporučení na zlepšení financování zoologické zahrady.

1 Vymezení teoretických východisek

V rámci této kapitoly budou vysvětleny základní pojmy, kterými jsou smíšená ekonomika, veřejné finance, veřejné rozpočty, veřejný sektor a veřejné statky. Vysvětlení těchto pojmů je nezbytné k pochopení problematiky příspěvkových organizací a k vymezení prostoru, ve kterém tyto organizace působí.

1.1 Smíšená ekonomika a její podstata

Smíšená ekonomika vznikala a rozvíjela se během dvacátého století, jako následek expanze státních činností a následného rozšiřování a zesilování jejich rozsahu. (Jackson, Brown, 2003)

Smíšená ekonomika znamená, že vedle klíčového soukromého sektoru existuje i sektor veřejný. Zjednodušeně řečeno, jedná se o koexistenci soukromého a veřejného sektoru. V zemích s vyspělou tržní ekonomikou, kde fungují smíšené ekonomiky, představuje stát aktivní ekonomický subjekt. (Ukep.cz, 2013) Stát prostřednictvím své vlády může záměrně i nezáměrně ovlivňovat jednání a chování soukromého sektoru, zejména pomocí daní, různých regulačních opatření či dotací. (Stiglitz, 1997)

Smíšená ekonomika je kombinací různých nástrojů, které slouží k přerozdělení vzácných zdrojů společnosti mezi konkurenční alternativní způsoby využití. Existuje trh, který pomocí „neviditelné“ řídicí síly konkurence využívá cen k alokaci práce, kapitálu a půdy. A právě ve smíšených ekonomikách kromě trhu existují i jiné nástroje pro alokaci těchto zdrojů, které se obecně nazývají netržní alokační procesy. Jedním z nich je i veřejný sektor. Tyto netržní alokační procesy rozdělují zdroje podle tzv. alokačních pravidel, která mohou, ale nemusí, přerozdělovat zdroje stejně, jako by je přerozděloval trh. (Jackson, Brown, 2003)

Ekonomie veřejného sektoru, stejně jako kterýkoli jiný obor ekonomie, se zabývá čtyřmi základními ekonomickými otázkami týkajícími se využití a přerozdělení vzácných zdrojů:

- Co vyrábět?
- Jak vyrábět?
- Pro koho vyrábět?
- Jak se přijímají rozhodnutí o výrobě?

Orientuje se ale na volbu ve sféře veřejného sektoru, na roli vlády a způsoby, kterými ovlivňuje rozhodování soukromého sektoru. (Stiglitz, 1997)

1.1.1 Tržní selhání

Neefektivní alokace zdrojů způsobuje selhávání trhu. Příčiny selhání trhu jsou podle ekonomické teorie mikroekonomické, makroekonomické a mimoekonomické (Peková et al., 2012). Mezi nejčastější důvody tržního selhání patří:

- selhání konkurence,
- veřejné statky,
- externality,
- neúplné trhy,
- nedostatek informací,
- nezaměstnanost, inflace a nerovnováha. (Stiglitz, 1997)

Výsledkem tržních selhání jsou státní zásahy do ekonomiky, existence veřejného sektoru a tím i existence smíšené ekonomiky. (Peková et al., 2012)

1.2 Veřejné finance

Pro pochopení fungování veřejného sektoru a principu veřejných financí ekonomiky České republiky je důležité definovat základní teoretické pojmy.

Nejpodstatnější je odlišit dva velmi blízké a přesto odlišné pojmy, a to pojmy veřejný sektor a veřejné finance. „*Veřejné finance a veřejný sektor, to je vztah podobný vztahu*

dvojčat, nikoli však identických“. Z tohoto důvodu nelze zkoumat veřejné finance bez ohledu na jejich vazbu na veřejný sektor a naopak. (Hamerníková, 2004, str. 17)

1.2.1 Charakteristika veřejných financí

V současnosti je pojem veřejné finance velmi často používaný. Do podvědomí veřejnosti se začal dostávat po roce 1989, kdy docházelo v zemích střední a východní Evropy, a tedy i v České republice, k ekonomické transformaci. Nicméně vymezit přesně obsah tohoto pojmu je velmi problematické, a to zejména z důvodu neustálého prolínání oblastí veřejných financí a veřejného sektoru a také proto, že na obě tyto ekonomické oblasti existují různé odborné názory.

Veřejné finance představují specifické finanční vztahy a úkony, které probíhají v rámci celého ekonomického systému, tj. mezi institucemi a orgány veřejné správy a ostatními subjekty. Za ostatní subjekty považujeme občany, domácnosti, firmy, neziskové organizace, atd. Mezi tyto finanční vztahy a úkony patří hlavně:

- veřejné zabezpečování veřejných statků (tzn. jejich produkce a následné poskytování),
- poskytování transferů, zejména sociálního charakteru,
- podněcování ekonomických subjektů k určitému jednání pomocí dotací, daní nebo pokut.

Proto, aby výše uvedené činnosti mohly fungovat, existuje fiskální systém, který je založen na koloběhu finančních prostředků v rámci veřejné rozpočtové soustavy. Fiskální systém funguje na konkrétních principech a slouží k vytvoření dostatečného objemu veřejných příjmů v rámci veřejných rozpočtů (tj. státního, regionálních, místních) k hrazení veřejných výdajů. Základními prvky veřejných financí jsou tedy veřejné příjmy, především daně, a veřejné výdaje. Veřejné rozpočtové soustavy jsou v každém státě jiné – liší se objemem, strukturou, členitostí, zdroji a principy tvorby veřejných příjmů, účely a zásadami alokace veřejných výdajů. Další odlišnosti spočívají v historických, kulturních nebo geografických faktorech. (Hamerníková, 2004)

1.3 Veřejné rozpočty

Aby stát a jeho územní samospráva mohly financovat jednotlivé druhy netržních činností, musí si na to nějakým způsobem obstarat finanční prostředky. To je úkolem rozpočtové soustavy, prostřednictvím které stát rozděluje nenávratným způsobem podstatnou část hrubého domácího produktu.

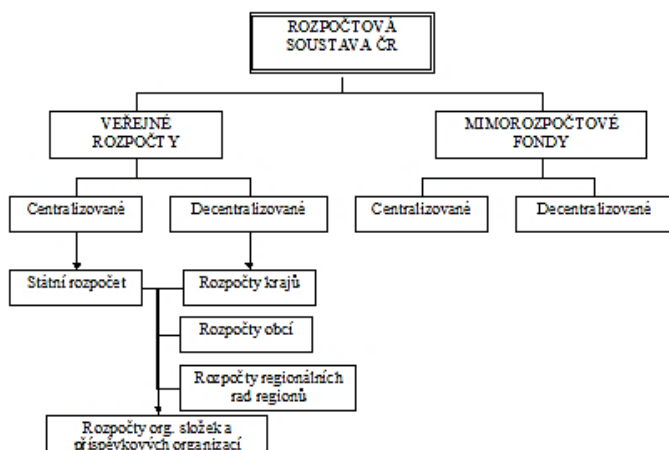
Čím je složitější vnitřní uspořádání státu, tím více existuje veřejných rozpočtů a dalších mimorozpočtových fondů, které jsou součástí rozpočtové soustavy, a tím komplikovanější je i vnitřní členění rozpočtové soustavy a četnost finančních vazeb. (Peková et al., 2012)

1.3.1 Rozpočtová soustava ČR

Pojem rozpočtová soustava má několik pojetí. Můžeme jím rozumět:

- soustavu peněžních fondů,
- soustavu rozpočtových vztahů,
- soustavu orgánů a institucí.

Jak znázorňuje Obrázek 1, do rozpočtové soustavy České republiky patří soustava veřejných rozpočtů a soustava mimorozpočtových peněžních fondů. Soustava veřejných rozpočtů se skládá ze státního rozpočtu a rozpočtů územní samosprávy, kam patří rozpočty obcí, krajů a regionálních rad regionů. Tyto rozpočty jsou vytvářeny ze zákona povinně. Soustava mimorozpočtových fondů obsahuje státní fondy, např. Státní fond životního prostředí, Státní fond kultury, Státní fond dopravní infrastruktury. (Peková et al., 2012)

Obrázek 1: Rozpočtová soustava ČR

Zdroj: URBÁNEK V., předmět Veřejné finance, 2014

1.3.2 Funkce veřejného rozpočtu

Veřejné rozpočty plní tři základní funkce:

- alokační,
- redistribuční,
- stabilizační.

Alokační funkce je tradiční a nejstarší funkcí veřejných rozpočtů. Je vyjádřením postavení státu a územní samosprávy jako subjektu, který zabezpečuje a financuje pro obyvatelstvo veřejné statky. Alokační netržní činnosti byly zásadním způsobem decentralizovány na územní samosprávu, a to mělo dopad na decentralizaci veřejných výdajů i příjmů, na rozpočty územní samosprávy, tj. na rozpočty obcí a krajů.

Redistribuční funkce znamená nenávratné rozdělování části hrubého domácího produktu, zejména přes státní rozpočet. Jejím cílem je díky přerozdělování důchodu a bohatství zmírnit důchodové a sociální nerovnosti mezi subjekty ve společnosti.

Stabilizační funkce představuje aktivní zásahy státu do fungování ekonomiky prostřednictvím výdajů státního rozpočtu na vládní nákupy statků a služeb a investic. (Peková et al., 2008)

1.3.3 Příjmy veřejných rozpočtů

Veřejné příjmy jsou základním zdrojem krytí veřejných výdajů, kterými se financují veškeré potřeby veřejného sektoru a tedy i fungování státu. (Peková et al., 2012) Převažující část zdrojů veřejných příjmů naplňují daně, nicméně existují i další druhy veřejných příjmů, zejména se jedná o cla, odvody, různé poplatky, pokuty, výnosy z emisí státních dluhopisů, úvěrové příjmy, apod. (Hamerníková, 2004)

Veřejné příjmy lze členit z několika různých hledisek. K jednomu z nejdůležitějších kritérií patří členění z hlediska návratnosti:

- *nenávratné příjmy*, kterými jsou například daně, dávky, uživatelské poplatky, atd.,
- *návratné příjmy*, například prostředky získané z emise krátkodobých státních pokladničních poukázek, z emise dlouhodobých státních dluhopisů (obligací) nebo z bankovních úvěrů.

Kritériem členění veřejných příjmů může být členění podle časového hlediska:

- *běžné příjmy*, které se každoročně opakují,
- *kapitálové příjmy*, které jsou spíše jednorázového a nedaňového charakteru.

Dalším důležitým kritériem je členění příjmů na:

- *plánovatelné příjmy*, které by měly být rozhodující pro sestavení kvalitního rozpočtu,
- *neplánovatelné příjmy*, které jsou nahodilé. (Peková et al., 2012)

V roce 2013 byly příjmy do státního rozpočtu celkem 1 091 863 mil. Kč. Z toho daňové příjmy 922 404 mil. Kč, nedaňové příjmy 35 537 mil. Kč, kapitálové příjmy 5 890 mil. Kč a přijaté transfery 128 033 mil. Kč. (Česká statistický úřad, 2014)

1.3.4 Výdaje veřejných rozpočtů

Veřejné výdaje představují tok finančních prostředků v určitém objemu a uspořádání, s přesně vymezenými zásadami přidělování a čerpání, které jsou přerozdělovány v rámci veřejné rozpočtové soustavy na realizaci fiskálních funkcí státu na principu částečné nebo úplné nenávratnosti a nerovnosti. Jak již bylo zmíněno výše, zdrojem krytí veřejných výdajů jsou především veřejné příjmy, ale může docházet i k dluhovému financování. (Hamerníková, 2004)

Účely veřejných výdajů jsou velice různorodé. Za nejstarší účel se považuje profinancování činností vlády, státní a místní správy, včetně jejich orgánů, institucí a organizací. S postupným rozšiřováním aktivit státu přibývaly další potřeby veřejných výdajů, především výdajů na bezpečnost, obranu, vzdělávání, sociální, kulturní a ekologické oblasti. Ve druhé polovině 20. století se rozšířily i výdaje na ekonomické a regulační činnosti státu. (Hamerníková, 2004) Z výše uvedeného vyplývá, že veřejné výdaje patří k nástrojům ovlivňování proporcí mezi soukromým a veřejným sektorem.

Z makroekonomického hlediska se rozlišují dvě velké skupiny výdajů, a to:

- *vládní výdaje,*
- *transfery.*

Z hlediska způsobů a důsledků alokace můžeme veřejné výdaje členit na:

- *alokační výdaje,*
- *redistribuční výdaje,*
- *stabilizační výdaje.* (Peková et al., 2012)

Objem a struktura veřejných výdajů je ovlivněna rozsahem a strukturou aktivit státu, které provádí v souvislosti s alokační, redistribuční a stabilizační funkcí. Čím větší je aktivita státu, tím větší je objem a struktura veřejných výdajů. (Hamerníková, 2004)

V roce 2013 byly výdaje státního rozpočtu celkem 1 173 128 mil. Kč. Z toho běžné výdaje 1 070 813 mil. Kč, kapitálové výdaje 102 315 mil. Kč. (Český statistický úřad, 2014)

1.3.5 Výdaje Ministerstva životního prostředí

Diplomová práce je v praktické části zaměřena na problematiku fungování a financování zoologických zahrad v konkrétních podmínkách Zoologické zahrady v Liberci, příspěvkové organizace. Zoologické zahrady jsou pod správou Ministerstva životního prostředí.

V rámci své rozpočtové kapitoly ve státním rozpočtu na příslušný rok zahrnují výdaje Ministerstva životního prostředí zejména následující výdaje:

- výdaje na činnost organizačních složek státu, které pečují o životní prostředí,
- příspěvky na činnost příspěvkovým organizacím,
- dotace občanským sdružením,
- dotace a návratné finanční výpomoci podnikatelským subjektům,
- ostatní dotace a příspěvky,
- a jiné. (Peková et al., 2008)

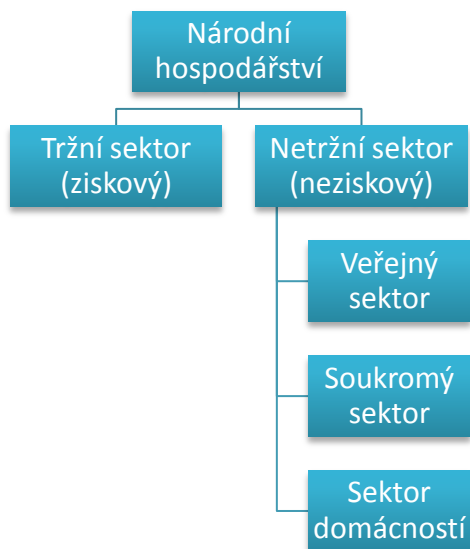
V roce 2013 byly výdaje státního rozpočtu na Ochranu životního prostředí, pod kterou spadají i zoologické zahrady, celkem 10 415 mil. Kč. (Český statistický úřad, 2014)

1.4 Veřejný sektor

Význam ekonomiky veřejného sektoru pramení z neustále se měnících podmínek soužití veřejného a soukromého sektoru v rámci smíšené ekonomiky. (Stiglitz, 1997)

1.4.1 Charakteristika veřejného sektoru

Veřejný sektor je označení konkrétní části národního hospodářství. Národní hospodářství lze členit podle principu financování způsobem, který znázorňuje následující Obrázek 2. (Rektořík et al., 2010)

Obrázek 2: Členění národního hospodářství podle principu financování

Zdroj: Vlastní zpracování dle Rektořika, 2010

Jak již bylo zmíněno dříve, existence veřejného sektoru je důsledkem tržního selhání. „*Veřejný sektor a soukromý sektor je charakteristickou symbiózou, vzájemně prospěšným soužitím v tzv. smíšené ekonomice.*“ Oba sektory, veřejný (neziskový) a soukromý (ziskový) se navzájem doplňují. Začne-li v zajištění potřeb selhávat jeden, ujímá se toho druhý. Selhávání soukromého sektoru proto vede k rozvoji sektoru veřejného. (Peková et al., 2012, str. 23)

Veřejný sektor je významnou a neoddělitelnou součástí ekonomiky každého státu, která je založená na tržním principu. Jeho složkami jsou instituce a organizace, které produkují, poskytují nebo redistribuují veřejné statky.

Typickými znaky těchto institucí a organizací je jejich financování z veřejných prostředků, ať už úplné nebo částečné, a napojení na fiskální systém. (Hamerníková, 2004) Základním posláním veřejného sektoru je tedy především zabezpečování veřejných statků občanům a odstraňování dalších důsledků tržního selhávání. (Peková et al., 2008)

Veřejný sektor se vyznačuje následujícími charakteristikami:

- zabezpečuje veřejné statky občanům na neziskovém principu,
- je financován z finančních prostředků rozpočtové soustavy, zejména z veřejných rozpočtů,
- je řízen veřejnou správou (tzn. státní správou nebo územní samosprávou),
- o jeho produkci veřejných statků, zejména jejich struktuře, kvalitě a množství, se rozhoduje veřejnou volbou,
- podléhá veřejné a občanské kontrole. (Peková et al., 2008)

Veřejný sektor je ovlivňován hospodářskou politikou státu. Ta stanovuje jeho činnosti, funkce, priority, finanční nástroje a nástroje k dosažení stanovených cílů. (Peková et al., 2012)

Základní činnosti veřejného sektoru jsou:

- zajištění potřebných veřejných statků a často i tzv. hraničních statků,
- podpora vytvoření podmínek pro fungování soukromého sektoru,
- přispívání k ekonomickému růstu,
- dosažení větší spravedlnosti v rozdělování statků. (Peková et al., 2008)

1.4.2 Funkce veřejného sektoru

Funkce, které veřejný sektor plní, jsou především:

- **ekonomická funkce**, která má za úkol zabezpečovat veřejné statky a odstraňovat následky tržních selhání;
- **sociální funkce**, která znamená užitečnost a prospěšnost výsledků veřejného sektoru zejména v oblasti sociálních služeb;
- **politická funkce**, která představuje využití veřejného sektoru v politickém boji, v procesu veřejné volby.

Tím, že veřejný sektor zajišťuje svou produkcí podstatnou část především veřejných statků, zaměstnává část obyvatelstva a přispívá tak ke zvyšování zaměstnanosti.

Do veřejného sektoru patří zejména tyto oblasti:

- veřejná správa,
 - policie,
 - armáda,
 - justice,
 - školství,
 - věda a výzkum,
 - zdravotnictví,
 - sociální služby,
 - kultura a památková péče,
 - tělesná kultura a sport,
 - veřejná hromadná doprava,
 - oblast ochrany životního prostředí,
 - vodní hospodářství,
 - informační systémy a masmédia.
- (Peková et al., 2008)

1.5 Veřejné statky

K uspokojování lidských potřeb slouží různé druhy statků. Základním členěním statků je členění podle jejich původu na:

- **volné statky**, které jsou lidem bez omezení volně k dispozici (např. vzduch),
- **ekonomické statky**, které jsou výsledkem ekonomických činností a předmětem alokačních a distribučních procesů.

Ekonomické statky se dále dělí následujícím způsobem:

- **soukromé statky** (neboli statky individuální spotřeby)
 - spotřební statky
 - kapitálové statky
- **veřejné statky** (neboli statky kolektivní spotřeby)
 - čisté veřejné statky
 - smíšené veřejné statky (Peková et al., 2008)

1.5.1 Vlastnosti statků

Rozdíl mezi soukromými a veřejnými statky spočívá ve dvou základních vlastnostech, a to nerivalitní spotřeby a nevyloučitelnosti ze spotřeby.

Nerivalitní spotřeba (nebo také nezmenšitelnost, nedělitelnost spotřeby) znamená, že pokud jeden spotřebitel užívá daný statek, nijak tím neomezuje ostatní spotřebitele v užívání tohoto statku.

Nevyloučitelnost představuje skutečnost, že je velmi obtížné, prakticky skoro nemožné, vyloučit ze spotřeby statku subjekty, které za spotřebu daného statku neplatí. Pokud existuje možnost takový subjekt ze spotřeby vyloučit, je to neúnosně nákladné. Důsledkem této vlastnosti je, že veřejné statky mohou být užívány, přestože za ně nebylo přímo zapláceno.

Pro soukromé statky je typická rivalita spotřeby a vyloučitelnost. Pro veřejné statky je naopak charakteristická nerivalitní spotřeba a nevyloučitelnost ze spotřeby.

Statky, které nejsou čistě soukromé ani čistě veřejné, se nazývají **statky smíšené**. Smíšené statky představují kombinaci vlastností soukromých a veřejných statků. To znamená, že mohou existovat statky:

- nerivalitní, ale vylučitelné,
- rivalitní, ale nevylučitelné. (Hořejší et al., 2008)

Tabulka 1 znázorňuje typy statků podle kombinace jejich vlastností, které jsou popsány výše.

Tabulka 1: Typologie statků

	Vyloučitelné	Nevyloučitelné
Rivalitní	<i>Čisté soukromé statky</i> (např. potraviny, obuv)	<i>Smíšené statky</i> (např. veřejný plavecký bazén)
Nerivalitní	<i>Smíšené statky</i> (např. zdravotnické služby, doprava)	<i>Čisté veřejné statky</i> (např. obrana, policie)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Jacksona a Browna, 2003

1.5.2 Charakteristika veřejných statků

Veřejný statek má následující vlastnosti:

- neprochází trhem,
- dochází u něj k tržnímu selhání,
- je spotřebováván kolektivně,
- je prospěšný celé společnosti, a proto je veřejný zájem na jeho zabezpečování,
- pokud je zabezpečován veřejnou správou, je často efektivní.

Jak již bylo uvedeno na straně 23, veřejné statky mohou být čisté nebo smíšené.

Čisté veřejné statky jsou statky kolektivní spotřeby a jejich spotřeba je automatická.

Charakteristickými znaky těchto statků jsou:

- nerivalitní spotřeba,
- nevyloučitelnost ze spotřeby,
- nesoutěživost mezi jednotlivými uživateli veřejného statku,
- nemožnost ocenit spotřebu tohoto statku cenou, tzv. uživatelským poplatkem.

Smíšené veřejné statky jsou také statky kolektivní spotřeby, ale od čistých veřejných statků se liší tím, že spotřeba je dělitelná a lze ji ocenit a stanovit tak uživatelský poplatek. (Peková et al., 2008)

1.5.3 Problém tzv. černého pasažéra

S těmito vlastnostmi, nerivalitní spotřebou a nevyloučitelností, tedy s čistými veřejnými statky, je spojen problém tzv. „černého pasažéra“. Za tzv. černého pasažéra je označován člověk, který nechává ostatní platit za užívání daného statku, zatímco on sám se těší z jeho užívání, aniž by za to zaplatil. (Rosen, 2008) Znamená to snahu subjektu vyhnout se placení za užívání daného statku v očekávání, že náklady spojené s jeho poskytováním budou uhrazeny někým jiným a také se zárukou, že ze spotřeby tohoto statku nemůže být subjekt vyloučen. (Hořejší et al., 2008)

Veřejné statky a služby jsou pro obyvatelstvo zabezpečovány prostřednictvím:

- neziskových organizací zřízených ve veřejném sektoru (tzv. vládních či veřejnoprávních),
- státních a komunálních podniků,
- spolupráce soukromoprávních neziskových organizací a ziskovým sektorem v konkurenčním prostředí
- založení společného podniku. (Peková et al., 2008)

2 Neziskové organizace

Nezisková organizace je obecně užívaný pojem, přestože není definován žádným platným právním předpisem. Do určité míry se o tomto typu organizací zmiňuje zákon o daních z příjmů, nicméně ani tady není tento pojem přesně definován nebo blíže vysvětlen. (Růžičková, 2006) Ani v žádné české odborné literatuře nenajdeme jednoznačné definování organizací působících v neziskovém sektoru. Za neziskovou organizací se tedy v českém právním prostředí považují organizace dříve definované v Zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. (Rektořík et al., 2010)

2.1 Charakteristika neziskových organizací

Neziskové organizace jsou organizace, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání a dosahování zisku, ale neznamená to, že zisku nedosahují. Je u nich kladen velký důraz na důležitost výsledků hlavního poslání, přičemž výše příjmů z něj je až na druhém místě. Hlavním posláním těchto organizací je plnění veřejně prospěšných cílů zabezpečováním veřejných statků a služeb. Musí být vždy právnickou osobou, s výjimkou organizačních složek státu. (Růžičková, 2006; Rektořík et al., 2010)

Neziskové organizace nejlépe vystihují následující charakteristiky:

- typ zřizovatele,
- institucionální hledisko,
- samosprávnost v řízení organizace,
- nerozdělování dosaženého zisku, ale jeho použití na rozvoj organizace.

(Peková et al., 2012)

V České republice jsou veřejné statky a služby zabezpečovány nejčastěji prostřednictvím veřejného sektoru, tzn. institucemi a veřejnoprávními neziskovými organizacemi zřizovanými jak na úrovni státu ústředními orgány státní správy, tak na úrovni jednotlivých stupňů územní samosprávy obcemi a kraji.

Mezi veřejnoprávní neziskové organizace patří:

- **organizační složky**, které nemají právní subjektivitu,
- **příspěvkové organizace**, které právní subjektivitu mají,
- **obecně prospěšné společnosti**. (Peková et al., 2008)

V rámci veřejného sektoru každá veřejnoprávní nezisková organizace hospodaří podle svého rozpočtu a je různými finančními vazbami napojena na rozpočet svého zřizovatele. (Peková et al., 2012)

2.2 Členění neziskových organizací

V České republice působí různorodá skupina neziskových organizací. Každá nezisková organizace má jiné poslání a cíle. Právě z tohoto důvodu neexistuje jednotné členění, a proto můžeme neziskové organizace členit podle několika hledisek. (Rektořík et al., 2010)

K nejvýznamnějším hlediskům patří třídění podle zřizovatele, podle vlastnictví, podle způsobu financování nebo podle toho, komu jsou určeny výstupy.

Klasifikace podle zřizovatele

Podle této charakteristiky členíme neziskové organizace na:

- **vládní neziskové organizace**, pokud je zřizovatelem stát (ministerstvo, ústřední správní úřady) nebo územní samospráva (obec, kraj)
- **nevládní neziskové organizace**, pokud jsou zřizovateli soukromé subjekty. Sem spadají například nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti apod.

Klasifikace podle vlastnictví a vlastnických práv

Tato charakteristika představuje právo, podle kterého nezisková organizace vzniká, realizuje svoji činnost a popřípadě zaniká. Může jít o:

- **veřejnoprávní neziskové organizace**. Tyto organizace zřizuje stát a územní samospráva podle veřejného práva, majetek je ve veřejném vlastnictví.

- **soukromoprávní neziskové organizace.** Zřizují se podle soukromého práva a majetek je v soukromém vlastnictví. (Peková et al., 2012)

Klasifikace podle způsobu financování

Podle tohoto kritéria členíme neziskové organizace na organizace financované:

- **zcela z veřejných rozpočtů** (například organizační složky státu a územních celků),
- **zčásti z veřejných rozpočtů** (například příspěvkové organizace, politické strany a politická hnutí, církve a náboženské spolky),
- **z různých zdrojů** (příkladem mohou být dary, sponzoring, sbírky, granty, vlastní činnost),
- **z realizace svého poslání.** (Rektořík et al., 2010)

Klasifikace neziskových subjektů podle Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon o daních z příjmů do roku 2013 konkrétně vymezoval subjekty, které nejsou zakládány nebo zřizovány za účelem dosažení zisku. Od 1. 1. 2014 definuje pouze pojem veřejně prospěšný poplatník. Za veřejně prospěšného poplatníka lze považovat například:

- zájmové sdružení právnických osob neziskového charakteru,
- spolek, pobočný spolek, odborovou organizaci (dříve občanská sdružení),
- politickou stranu, politické hnutí,
- církev, náboženskou společnost, církevní právnickou osobu,
- nadaci (vyjma rodinné nadace), nadační fond,
- obecně prospěšnou společnost,
- ústav,
- veřejnou vysokou školu,
- veřejnou výzkumnou organizaci,
- obec,
- kraj,
- organizační složku státu,
- příspěvkovou organizaci,
- státní fond,
- regionální radu soudržnosti. (Integracentrum.cz, 2015)

Klasifikace podle globálního charakteru poslání

- ***organizace veřejně prospěšné.*** Tyto organizace jsou založené za účelem produkce veřejných a smíšených statků, které uspokojují potřeby veřejnosti (například vzdělávání, veřejná správa, zdravotnictví).
- ***organizace vzájemně prospěšné.*** Tyto organizace jsou založeny za účelem vzájemné podpory skupin občanů, které jsou spjaty společným zájmem. Jejich posláním je uspokojování svých vlastních zájmů a veřejná správa dbá, aby se jednalo o takové zájmy, které jsou ve vztahu k veřejnosti korektní, tedy neodporují zájmům druhých občanů. Například kultura, profesní zájmy, ochrana zájmů skupin. (Rektořík et al., 2010)

3 Příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace vznikaly v rámci právního systému bývalého socialistického Československa, a proto stejná úprava tohoto typu právnických osob v zahraničních úpravách prakticky neexistuje. (Parlamentní institut, 2011)

Česká právní úprava rozlišuje dva druhy příspěvkových organizací. Příspěvková organizace může být v České republice zřízena některým z ústředních orgánů státní správy nebo jeho územně samosprávným celkem, tj. krajem nebo obcí. (Růžičková, 2006)

Následující část diplomové práce se bude zabývat pouze příspěvkovými organizacemi zřízenými územně samosprávnými celky.

Příspěvková organizace územně samosprávného celku je právnická osoba zřízená zpravidla za účelem zabezpečení neziskových činností, jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Příspěvková organizace se na návrh zřizovatele zapisuje do Obchodního rejstříku. (Peková et al., 2012; Rektořík et al., 2010)

3.1 Právní úprava

Hlavními právními předpisy, které upravují zřizování a hospodaření příspěvkových organizací, a kterými se musí příspěvkové organizace řídit, jsou Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů, a Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. (Peková et al., 2012)

Dalšími důležitými právními dokumenty jsou Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví a Vyhláška Ministerstva financí č. 410/2009 Sb. v aktualizovaném znění. Tato vyhláška obsahuje směrnou účtovou osnovu a stanovuje obsah účetní závěrky. Dále se příspěvkové organizace řídí českými účetními standardy a vlastní vnitřní směrníci.

3.2 Vznik a zrušení příspěvkové organizace

Příspěvková organizace vzniká na základě zřizovací listiny vydané zřizovatelem, tj. krajem nebo obcí. Obsah zřizovací listiny vymezuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a je následující:

- a) úplný název zřizovatele,
- b) název, sídlo a identifikační číslo příspěvkové organizace,
- c) stanovení hlavního účelu příspěvkové organizace a předmět její činnosti,
- d) označení statutárních orgánů a způsobu jejich vystupování jménem organizace,
- e) vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele předaného příspěvkové organizaci k hospodaření,
- f) definování práv, které příspěvkové organizaci umožňují, aby se svěřeným majetkem mohla plnit účel, ke kterému byla zřízena (jedná se zejména o práva a povinnosti spojené s efektivním a ekonomicky účelným využitím, o jeho péči a ochranu, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavbu, práva a povinnosti s pronajímáním tohoto majetku, apod.),
- g) definování doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, kterou jí zřizovatel povolí k lepšímu využívání všech jejich hospodářských možností a odbornosti jejich zaměstnanců, za předpokladu, že tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace,
- h) stanovení doby, na kterou je organizace zřízena.

K zrušení příspěvkové organizace dochází v den určeným zřizovatelem v rozhodnutí o zrušení. V tento den přechází majetek, práva a závazky na zřizovatele. (Česko, 2000b)

3.3 Hospodaření s majetkem

Příspěvková organizace hospodaří se svěřeným majetkem v rozsahu určeném zřizovací listinou. Nestanoví-li tento zákon jinak, nabývá příspěvková organizace majetek vždy pro svého zřizovatele. Ten může stanovit, kdy je k nabytí majetku potřeba jeho předchozí písemný souhlas. Do svého vlastnictví může příspěvková organizace nabývat pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena, a to pouze následujícími způsoby:

- bezúplatným převodem od zřizovatele,
- darem, za předpokladu předchozího písemného souhlasu zřizovatele,
- dědictvím, jen v případě předchozího písemného souhlasu zřizovatele, v opačném případě je povinna dědictví odmítnout,
- jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

Pokud se svěřený majetek stane pro příspěvkovou organizaci dlouhodobě nepotřebný, nabídne ho přednostně a bezúplatně svému zřizovateli. Pokud zřizovatel neprojeví o tento majetek zájem, teprve potom ho může příspěvková organizace, po předchozím písemném schválení a za podmínek stanovených zřizovatelem, převést do vlastnictví jiné osoby.

Příspěvková organizace nemůže nakupovat akcie nebo jiné cenné papíry a poskytovat dary jiným subjektům s výjimkou poskytování věcných a peněžitých darů v souladu s vyhláškou Ministerstva financí ČR o fondu kulturních a sociálních potřeb. (Peková et al., 2008) Příspěvková organizace nesmí přijímat ani poskytovat půjčky a úvěry a vystavovat směnky s výjimkou půjček poskytnutých z fondu kulturních a sociálních potřeb, dodavatelských úvěrů na financování programů, které mohou být přijaty pouze se souhlasem ministerstva. (Česko, 2000a)

3.4 Finanční hospodaření příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace hospodaří především s peněžními prostředky získanými činností, pro kterou byly zřízeny a s peněžními prostředky z rozpočtu svého zřizovatele. (Rektořík et al., 2010)

Zřizovatel dále může příspěvkové organizaci povolit doplňkovou činnost. Tato činnost by měla být zisková a jejím účelem by mělo být poskytování dalších finančních zdrojů pro financování hlavní neziskové činnosti. Zisk z vedlejší činnosti je předmětem daně z příjmů právnických osob. Nicméně tento zákon upravuje určitá daňová zvýhodnění, která se vztahují na příspěvkové organizace. (Peková et al., 2008)

Dále hospodaří s finančními prostředky svých peněžních fondů. Mohou získávat i peněžní dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků ze zahraničí. (Rektořík et al., 2010)

Příspěvková organizace hospodaří podle svého rozpočtu, který po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo stanovení odvodu do státního rozpočtu, musí být sestaven jako vyrovnaný. Rozpočet může zahrnovat pouze náklady a výnosy související s hlavní činností organizace. Je povinna vždy dbát na co nejhospodárnější plnění své činnosti a dodržování stanovených finančních vztahů ke státnímu rozpočtu. Finanční prostředky, kterými disponuje, může používat pouze k účelům, ke kterým jsou určeny, a to zejména na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a na krytí opatření nutných k zajištění plynulého chodu organizace.

Finanční vztahy stanovené zřizovatelem jsou následující:

- *„příspěvek na provoz ze státního rozpočtu nebo odvod z provozu do státního rozpočtu,*
- *individuální a systémové dotace na financování programů a akcí,*
- *návratná finanční výpomoc,*
- *odvod z odpisů,*
- *dotace na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů,*
- *dotace na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančních mechanismů.“ (Česko, 2000a, § 54)*

Odvod odpisů může zřizovatel určit, pokud nepočítá s dalším rozvojem činnosti příspěvkové organizace nebo uvažuje o jejím zrušení. (Česko, 2000a)

3.5 Příspěvkové organizace a jejich vztah k rozpočtu zřizovatele

Příspěvkové organizace jsou na rozpočet svého zřizovatele navázány saldem vlastního rozpočtu. Příjmy, které získávají ze své vlastní činnosti (např. z vybraných uživatelských poplatků od svých klientů), si nechávají pro financování nákladů na tuto činnost.

Ve skutečnosti ale vlastní příjmy ve většině případů příspěvkovým organizacím na úhradu nákladů hlavní činnosti nestačí. Chybějící finanční prostředky na krytí těchto nákladů jim jsou poskytovány z rozpočtu zřizovatele ve formě příspěvku na provoz (tzv. běžný příspěvek) a příspěvku na investice (tzv. kapitálový příspěvek). Příspěvek na provoz je stanoven v případě, kdy rozpočtované náklady bez příspěvku ze státního rozpočtu překračují rozpočtované výnosy a slouží k doplnění chybějících finančních prostředků na financování běžných potřeb, včetně oprav a údržeb.

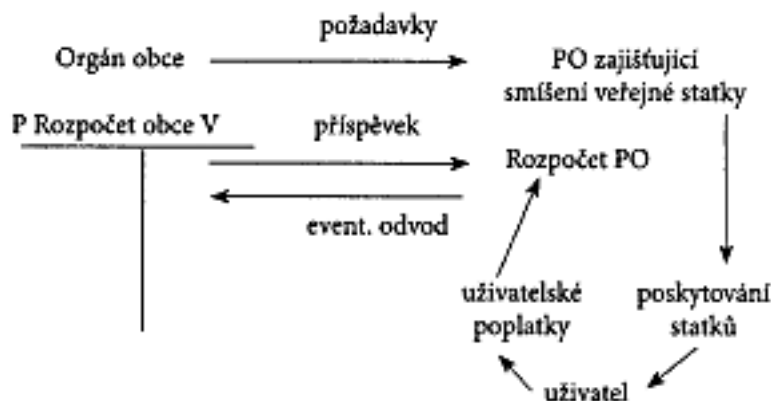
Ojedinele mohou být příspěvkové organizace odvodové, tzn., že do rozpočtu svého zřizovatele odvádějí odvod. Jedná se o případy, kdy:

- její rozpočtované výnosy jsou vyšší než její rozpočtované náklady,
- zřizovatel určí odvod z odpisů, pokud investiční zdroje jsou větší než jejich potřeba,
- příspěvková organizace poruší rozpočtovou kázeň (podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

Tento způsob se nazývá netto rozpočtový způsob financování, a v České republice se využíval hlavně v minulosti. (Peková et al. 2008; Česko, 2000a)

Výše příspěvku na provoz nebo odvodu z provozu je určena rozdílem objemu rozpočtovaných nákladů a výnosů hlavní činnosti. (Česko, 2000a)

Následující schéma ukazuje vazby příspěvkové organizace na rozpočet svého zřizovatele, konkrétně obce.

Obrázek 3: Vazby příspěvkové organizace na rozpočet obce

Zdroj: PEKOVÁ et al., Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 2008, str. 293

Aby se nezhoršovaly podmínky hospodaření příspěvkové organizace, měl by být plánovaný finanční vztah rozpočtu příspěvkové organizace a rozpočtu zřizovatele měněn v průběhu roku jen ve výjimečných případech. Zvýšit příspěvek příspěvkové organizace může zřizovatel pouze v případě, má-li dostatek finančních prostředků ve svém rozpočtu k pokrytí tohoto příspěvku.

Zřizovatel příspěvkové organizace provádí finanční kontrolu jejího hospodaření. (Peková et al., 2008)

3.6 Peněžní fondy příspěvkových organizací

Příspěvková organizace má povinnost ze zákona vytvářet následující peněžní fondy:

- rezervní fond,
- investiční fond,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Zůstatky všech těchto fondů se na konci roku převádí do roku následujícího. (Česko, 2000b)

3.6.1 Rezervní fond

„Rezervní fond je nástrojem motivace příspěvkové organizace na dosahování zlepšeného výsledku hospodaření.“ (Peková et al., 2008, str. 296) Jeho využití v hospodaření je ovlivňováno zřizovatelem. Pokud jsou skutečné výnosy hospodaření příspěvkové organizace spolu s přijatým provozním příspěvkem větší než její provozní náklady, vzniká tzv. zlepšený výsledek hospodaření. Tento zlepšený výsledek hospodaření se rozděluje do rezervního fondu a do fondu odměn. Výši přidělu do rezervního fondu schvaluje zřizovatel po skončení rozpočtového roku. Dalším zdrojem rezervního fondu mohou být peněžní dary. Rezervní fond je používán zejména k financování dalšího rozvoje činnosti příspěvkové organizace, k úhradě ztráty z předchozích let, k časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi náklady a výnosy nebo k úhradě případných sankcí za porušení rozpočtové kázně. (Česko, 2000b; Peková et al., 2008)

3.6.2 Investiční fond

Investiční fond je vytvářen k financování investičních potřeb příspěvkové organizace. Jeho zdrojem jsou zejména peněžní prostředky ve výši odpisů hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, investiční příspěvky z rozpočtu zřizovatele a ze státních fondů, příjmy z prodeje svěřeného dlouhodobého majetku nebo majetku vlastněného příspěvkovou organizací, dary a příspěvky od jiných subjektů určené k investičním účelům nebo převody z rezervního fondu. Investiční fond se využívá především k financování investičních potřeb, k úhradě investičních úvěrů a půjček, k posílení zdrojů určených na financování údržby a opravy majetku, který příspěvková organizace používá k plnění své činnosti, popřípadě k odvodu do rozpočtu zřizovatele. (Česko, 2000b)

3.6.3 Fond odměn

Fond odměn je tvořen na základě schválení výše zlepšeného výsledku hospodaření a jeho rozdělení zřizovatelem. Tvoří se do výše 80% zlepšeného výsledku hospodaření, ale maximálně do výše 80% stanoveného objemu prostředků na platy. Tento fond slouží k úhradám odměn zaměstnancům. (Česko, 2000b)

3.6.4 Fond kulturních a sociálních potřeb

Tento fond je příkladem sociálního fondu. Jeho tvorba a užití se řídí podle vyhlášky Ministerstva financí. Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem na účet nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy, na odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci. Je tvořen zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Slouží zejména k financování kulturních, sociálních a dalších potřeb. Je určen především zaměstnancům příspěvkové organizace, interním vědeckým aspirantům a důchodcům, kteří před odchodem do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pracovali v příspěvkové organizaci, popřípadě rodinným příslušníkům zaměstnanců. (Peková et al., 2008; Česko, 2000b)

3.7 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace

Hospodářský výsledek je tvořen z výsledku hospodaření hlavní činnosti a ziskem vytvořeným vedlejší doplňkovou činností po zdanění. Jestliže hospodaření organizace za běžný rok je po zahrnutí příspěvku ziskové, vzniká zlepšený výsledek hospodaření. Jestliže je naopak hospodaření organizace za běžný rok po zahrnutí příspěvku ztrátové, vzniká zhoršený hospodářský výsledek. Příspěvková organizace musí zajistit jeho úhradu do konce následujícího rozpočtového roku následujícími možnými způsoby:

- z rezervního fondu příspěvkové organizace,
- z rozpočtu kapitoly zřizovatele, pokud není v rezervním fondu dostatek prostředků na jeho úhradu,
- ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace v následujícím rozpočtovém roce, pokud není dostatek prostředků v rozpočtu kapitoly. (Česko, 2000a)

3.8 Daňový režim příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace, stejně jako ostatní neziskové organizace, jsou poplatníkem daní, pokud se u nich objevuje předmět příslušné daně. V řadě případů jsou od placení těchto daní osvobozeny za určitých podmínek přesně vymezených v příslušných daňových

zákonech. Daňové zvýhodnění se v České republice týká neziskových organizací, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání a dosahování zisku. Má proto svůj význam pouze v souvislosti s financováním veřejně prospěšné činnosti. Týká se obzvláště zdanění příjmů z doplňkové činnosti. V různých vyspělých zemích má různé podoby, může jím být úprava základu daně, osvobození části základu daně, apod. V České republice má daňové zvýhodnění neziskových organizací podobu snížení základu daně z příjmů právnických osob. Jsou daňově zvýhodněny i u dalších typů daní. (Peková et al., 2012)

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů dříve definoval neziskovou organizaci jako poplatníka, který nebyl zřízen či založen za účelem podnikání, a obsahoval neúplný seznam neziskových organizací. Na základě Zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., proběhla v loňském roce „daňová reforma“ a byl zaveden pojem veřejně prospěšného poplatníka. Od 1. 1. 2014 tedy platí, že ne každá nezisková organizace může být považována za veřejně prospěšného poplatníka ve smyslu zákona o daních z příjmů. (Integracentrum.cz, 2015) Dle § 17a odst. 1 zákona o daních z příjmů je veřejně prospěšným poplatníkem „*poplatník, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním.*“ (Česko, 1992, § 17) Tuto činnost zákon definuje jako nepodnikatelskou. Za veřejně prospěšné poplatníky tedy lze považovat organizace uvedené na straně 30.

3.9 Příspěvkové organizace v ČR

V České republice působilo k 31. 12. 2013 celkem 10 627 příspěvkových organizací, což je 1,6 % z celkového počtu registrovaných právnických osob. Tabulka 2 představuje počet příspěvkových organizací v letech 2011, 2012, 2013 a ukazuje, že vývoj počtu příspěvkových organizací v posledních letech se skoro nemění.

Tabulka 2: Právnícké osoby podle vybraných právních forem v ČR k 31. 12. 2013

Právní forma	Rok					
	2011		2012		2013	
	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%
Veřejné obchodní společnosti	7 263	1,0	7 160	1,0	6 998	1,0
Společnosti s ručením omezeným	332 005	47,7	348 463	48,3	365 148	53,6
Akciové společnosti	24 667	3,5	25 057	3,5	25 255	3,7
Evropské společnosti	-	-	-	-	1 409	0,2
Státní podniky	308	0,0	289	0,0	241	0,0
Družstva	15 536	2,2	15 362	2,1	15 216	2,2
Nadace, nadační fondy	1 845	0,3	1 893	0,3	1 962	0,3
Organizační složky státu	300	0,0	285	0,0	281	0,0
Příspěvkové organizace	10 749	1,5	10 661	1,5	10 627	1,6
Sdružení fyzických osob, sdružení právníckých osob	120 256	17,3	124 651	17,3	129 492	19,0
Ostatní	181 674	26,1	186 308	25,8	123 957	18,2
Registrované právnícké osoby celkem	695 961	100,0	721 927	100,0	681 347	100,0

Zdroj: Vlastní zpracování dle Českého statistického úřadu

Co se týká Libereckého kraje, tak k 31. 12. 2013 v něm působilo celkem 506 příspěvkových organizací (viz tabulka č. 3). Vývoj počtu příspěvkových organizací kopíruje vývoj v České republice, tzn., že počet příspěvkových organizací se v posledních letech výrazně nezměnil. Z celkového počtu 506 příspěvkových organizací v Libereckém kraji jich je v jeho okresech ke stejnému datu: 176 v Liberci, 125 v Semilech, 109 v České Lípě, 96 v Jablonci nad Nisou. (www.czso.cz)

Tabulka 3: Právnícké osoby podle právních forem v Libereckém kraji k 31. 12. 2013

Právní forma	Rok		
	2011	2012	2013
Fyzické osoby	95 268	95 852	93 367
Právnícké osoby	23 498	24 056	21 105
z toho:			
akciové společnosti	496	491	487
společnosti s ručením omezeným	9 424	9 661	9 836
družstva	413	397	395
příspěvkové organizace	511	507	506
sdružení (svazy, spolky, kluby, aj.)	3 081	3 195	3 369
organizační jednotky sdružení	1 517	1 577	1 540
zahraniční osoby	4 741	4 803	1 536
společenství vlastníků jednotek	1 937	2 043	2 040
Celkem	118 766	119 908	114 472

Zdroj: Vlastní zpracování dle Českého statistického úřadu

4 Zoologická zahrada

Zoologická zahrada je vědecké a naučné místo, které je určené k chovu různě ohrožených druhů zvířat. Její snahou je vytvořit chovaným zvířatům podmínky co nejbližší jejich přirozeným podmínkám ve volné přírodě a přiblížit jejich život v zoologické zahradě co nejvíce jejich přirozenému prostředí. (Zoolog.cz, 2015)

Zákon o zoologických zahradách definuje zoologickou zahradu následovně: „*Zoologická zahrada je trvalé zařízení, v němž jsou chováni a po dobu nejméně 7 dnů v kalendářním roce vystavováni pro veřejnost volně žijící živočichové, popřípadě též zvířata domácí.*“ (Česko, 2003, § 2)

4.1 Právní úprava

Nejdůležitější právní normy, které upravují podmínky existence zoologických zahrad, jsou Zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách) a Nařízení vlády č. 17/2004 Sb., o pravidlech pro poskytování dotací provozovatelům zoologických zahrad. (Ministerstvo životního prostředí, 2015)

4.1.1 Zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad

Tento zákon definuje základní pojmy týkající se zoologických zahrad, upravuje podmínky pro vydání i postup získání licence nutné k provozování zoologické zahrady, stanovuje proces kontroly nad dodržováním povinností a určuje sankce, které plynou z porušení těchto povinností stanovených tímto zákonem. Dále určuje funkci Ministerstva životního prostředí a definuje základní podmínky pro poskytování dotací ze státního rozpočtu a jiných veřejných zdrojů. (Česko, 2003)

Za zoologickou zahradu zákon nepovažuje:

- a) „cirkusy a podobná zařízení zaměřená na předvádění drezúry zvířat,
- b) obchody se zvířaty provozované podle zvláštních právních předpisů,
- c) akvária, terária, expozice a jiná výstavní zařízení, která chovají méně než 20 druhů volně žijících savců a ptáků, jsou-li součástí zařízení, jehož hlavní činností není vystavování volně žijících živočichů pro veřejnost,
- d) zařízení pro chov a držení živočichů, která slouží ke zvláštním účelům, zejména záchranné stanice, záchranná centra, zařízení pro chov zvěře a farmové chovy,
- e) zařízení pro chov a držení volně žijících živočichů, které chová méně než 20 druhů volně žijících savců a ptáků, přičemž tyto živočichy vystavuje veřejnosti bezplatně, a to především za účelem výchovy nebo poučení veřejnosti tím, že poskytuje informace o vystavených druzích, jejich přírodních stanovištích a úloze v ekosystémech.“ (Česko, 2003, § 2)

Provozovatelem zoologické zahrady se může stát pouze fyzická nebo právnická osoba, která zoologickou zahradu provozuje podle tohoto zákona, a to pouze na základě licence, kterou vydává Ministerstvo životního prostředí. Držitel platné licence je oprávněn používat názvy „zoologická zahrada“ nebo „zoo“ a jeho povinností je viditelně umístit kopii této licence do vchodů zoologické zahrady určených pro veřejnost. (Česko, 2003)

4.1.2 Nařízení vlády č. 17/2004 Sb., o pravidlech pro poskytování dotací provozovatelům zoologických zahrad

Toto nařízení stanovuje konkrétní pravidla pro poskytování dotací ze státního rozpočtu provozovatelům zoologických zahrad na činnosti a projekty vymezené v příloze tohoto nařízení. Nevztahuje se však na poskytování dotací na projekty vědy a výzkumu, které se řídí zvláštním právním předpisem.

Dotace lze zoologické zahradě poskytnout pouze v případě dodržení podmínek uvedených v § 2 tohoto nařízení. Jednou z podmínek je například, že zoologická zahrada nesmí mít ke dni podání žádosti o poskytnutí dotace nedoplatky ve vztahu ke státnímu rozpočtu,

státním fondům, rozpočtu územního samosprávného celku nebo nedoplatky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění a na pojistném na sociálním zabezpečení.

Žádost o dotaci se podává Ministerstvu životního prostředí vždy písemně a nejpozději do 30. dubna kalendářního roku, v němž má být dotace poskytnuta. Žádosti o poskytnutí dotace posuzuje Komise pro zoologické zahrady a na základě jejího stanoviska o nich rozhoduje Ministerstvo životního prostředí, které hodnotí zejména přínos projektu, jeho kvalitu a přiměřenost kalkulovaných nákladů na jednotlivé činnosti. Ministerstvo životního prostředí pak nejpozději do 15. července kalendářního roku, v němž má být dotace poskytnuta, na základě výsledku výběrového dotačního řízení, vydá rozhodnutí o poskytnutí dotace. Výše dotace může dosahovat až 80% nákladů rozpočtovaných na realizaci daného projektu. (Česko, 2004)

4.2 Ministerstvo životního prostředí a jeho role

Ministerstvo životního prostředí je hlavním správním úřadem pro oblast provozování zoologických zahrad. Mezi jeho nejdůležitější úkoly v této oblasti patří:

- rozhodování o vydání, eventuálně zrušení licence,
- vedení evidence zoologických zahrad,
- pravidelná kontrola zoologických zahrad,
- poskytování dotací provozovatelům zoologických zahrad,
- spolupráce s inspekcí, místně příslušnými veterinárními správami a Ústřední komisí pro ochranu zvířat,
- aj.

Zahájit řízení o zrušení licence může v případě, kdy je při kontrole zjištěno, že zoologická zahrada porušuje podmínky stanovené v zákoně o zoologických zahradách. Zrušení licence nezavazuje provozovatele povinnosti zabezpečit řádnou péči chovaným živočichům a nakládání v souladu se zvláštními právními předpisy. Jinak licence zaniká uplynutím doby nebo zánikem či smrtí provozovatele.

Pravidelnou kontrolu zoologických zahrad provádí ve spolupráci s inspekcí a Komisí u zoologické zahrady nejméně jednou za 2 roky.

Zoologickým zahradám mohou být poskytnuty dotace ze státního rozpočtu nebo z rozpočtů územních samosprávných celků. Tyto dotace se poskytují zejména na:

- chov druhů volně žijících živočichů chráněných podle zvláštních právních předpisů,
- výstavbu nebo rekonstrukci objektu zoologické zahrady,
- zabezpečení dalšího odborného vzdělávání pracovníků zoologické zahrady,
- projekty vědy a výzkumu,
- podporu účasti na projektech ochrany přírody v České republice,
- podporu spolupráce v rámci mezinárodních programů,
- projekty v oblasti výchovné, vzdělávací a kulturní činnosti,
- vedení plemenných knih druhů volně žijících živočichů chráněných podle zvláštních právních předpisů, zpracování informací o jejich chovu do elektronické podoby a jejich následné zpřístupnění,
- aj. (Česko, 2003)

4.3 Zoologické zahrady v České republice

Za vůbec první zoologickou zahradu je považována zoologická zahrada Schönbrunn ve Vídni poprvé otevřená v roce 1752. První českou zoologickou zahradou je Zoologická zahrada v Liberci. (Zoolog.cz, 2015)

V současnosti se na území České a Slovenské republiky nachází celkem 25 zoologických zahrad s licencí. Tyto zoologické zahrady jsou vyjmenovány v Tabulce 4. Členem Unie českých a slovenských zoologických zahrad (UCSZOO) jich je ale jen 19, z toho 15 v České republice a 4 na Slovensku, jak znázorňuje Tabulka 5. V této tabulce je uveden i počet chovaných zvířat jednotlivých zoologických zahrad a jejich rozloha. (Ministerstvo životního prostředí, 2015)

Obrázek 4: Mapa zoologických zahrad (členů UCSZOO) v ČR

Zdroj: http://www.ecmost.cz/clanky.php?page=hura_zoo

Tabulka 4: Seznam zoologických zahrad s licenci

Název zoologické zahrady	Rok vydání licence
Zoo Brno a stanice zájmových činností	2004
Zoologická zahrada Děčín	2004
ZOO Dvůr Králové	2005
Zoologická zahrada Hodonín	2004
Podkrušnohorský zoopark Chomutov	2004
Zoologická zahrada Jihlava	2004
Zoologická zahrada Liberec	2004
Zoologická zahrada Ohrada Hluboká nad Vltavou	2004
Zoologická zahrada Olomouc	2004
Zoologická zahrada Ostrava	2004
Zoologická a botanická zahrada města Plzně	2004
Zoologická zahrada hl. m. Prahy	2004
Zoologická zahrada Ústí nad Labem	2004
ZOO PARK Vyškov	2004
Zoologická zahrada a zámek Zlín-Lešná	2004
ZOO Chleby	2004
Mořský svět	2007
Krokodýlí ZOO a ochránářská farma Protivín	2012
Papouščí zoologická zahrada	2010
paraZOO	2012
ZOO Dvorec	2012
Zoopark Zajezd	2013
Terárium Praha	2015
Galerie Krokodýl	2015
Zoologická zahrada Tábor	2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva životního prostředí

Tabulka 5: Členové UCSZOO

Česká republika			Slovenská republika		
Název	Počet zvířat (druhy/jedinci)	Celková rozloha (v ha)	Název	Počet zvířat (druhy/jedinci)	Celková rozloha (v ha)
Zoo Brno a stanice zájmových činností	356/1635	41,3	Zoologická zahrada Bojnice	490/2996	41
Zoologická zahrada Děčín	161/421	6	Zoologická zahrada Bratislava	176/914	96
Zoo Dvůr Králové nad Labem	331/2148	94	Zoologická zahrada Košice	226/1342	288
Zoologická zahrada Hluboká nad Vltavou	337/3002	6	Zoologická zahrada Spišská Nová ves	122/342	8,5
Zoologická zahrada Hodonín	209/787	8			
Podkrušnohorský zoopark Chomutov	163/1043	112			
Zoologická zahrada Jihlava	197/1067	8,9			
Zoologická zahrada Liberec	158/825	13			
Zoologická zahrada Olomouc	377/1733	43			
Zoologická zahrada Ostrava	396/3717	100			
Zoologická a botanická zahrada města Plzně	1260/8351	21			
Zoologická zahrada hl. m. Prahy	674/4727	58			
Zoologická zahrada Ústí nad Labem	216/1156	26			
ZOO PARK Vyškov	127/760	9			
Zoo a zámek Zlín - Lešná	223/1339	52			

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy UCSZOO 2014

Všechny tyto zoologické zahrady konkurují jak rozlohou, tak i úspěchy a kvalitou, těm evropským. (Zoolog.cz, 2015) To dokazuje i nesmírný úspěch zoologické zahrady v Praze, která se v červenci letošního roku umístila na 4. místě žebříčku hodnocení jednoho z největších světových cestovatelských webů TripAdvisor, v kategorii Top 10 nejoblíbenějších zoologických zahrad podle volby návštěvníků. Internetové stránky TripAdvisoru působí celkem v 45 zemích světa a představují největší cestovatelskou komunitu na světě. Obsahují více než 225 milionů názorů a recenzí v oblasti turistických atrakcí, ubytování a restaurací. (ProQuest, 2015)

Následující tabulka představuje žebříček 10 nejlepších zoologických zahrad dle hodnocení dle TripAdvisoru.

Tabulka 6: Nejoblíbenější zoologické zahrady na světě

Nejoblíbenější zoologické zahrady světa		
Pořadí	Název zoo	Stát
1	San Diego Zoo	San Diego, Kalifornie
2	Loro Parque	Puerto de la Cruz, Španělsko
3	Singapore Zoo	Singapur, Singapur
4	Zoo Praha	Praha, Česká republika
5	Tiergarten Schoenbrunn - Zoo Vienna	Vídeň, Rakousko
6	Henry Doorly Zoo	Omaha, Nebraska
7	Chester Zoo	Chester, Spojené království
8	St. Louis Zoo	St. Louis, Missouri
9	Zoological Wildlife Foundation	Miami, Florida
10	ZooParc de Beauval	Saint-Aignan, Francie

Zdroj: Vlastní zpracování dle TripAdvisor

4.4 Význam a poslání zoologických zahrad

„Posláním zoologických zahrad je v souladu s právem Evropských společenství přispět k zachování biologické rozmanitosti volně žijících živočichů jejich chovem v lidské péči, se zvláštním zřetelem na záchranu ohrožených druhů, jakož i výchova veřejnosti k ochraně přírody.“ (Česko, 2003, § 2)

Chov exotických zvířat v zajetí je znám již od starověku a jeho význam se postupem doby měnil. Ve starověku se tato zvířata chovala zejména za účelem pobavení lidí, pro ukázkou bohatství a moci člověka nebo k vědeckým účelům. (Zoolog.cz, 2015) Později byly zakládány zoologické zahrady, ale zejména z důvodu, aby natěšeným návštěvníkům ukazovaly exotická zvířata, která nemají možnost jen tak někde spatřit. To už dnes, v době moderních informačních technologií, není až takový problém. Tato zvířata a jejich chování v přirozeném prostředí můžeme dennodenně sledovat v televizi díky dokumentárním filmům. I nabídky zájezdů některých cestovních kanceláří dnes umožňují vycestovat do dalekých, exotických krajín, kde klienti mohou tato zvířata pozorovat a setkat se s nimi skoro tváří v tvář. I přesto jsou zoologické zahrady stále vyhledávány a zůstávají pro návštěvníky atraktivním cílem. (21. Století, 2008)

Současné zoologické zahrady jsou unikátní vědeckovýzkumná pracoviště, která plní tu nejdůležitější funkci v ochraně přírody a ohrožených druhů. Právě díky existenci

zoologických zahrad se povedlo zachránit mnoho živočišných druhů na pokraji vyhynutí a u některých druhů jsou dnes zoologické zahrady jediná místa, kde je lze spatřit. (21. století, 2008)

Dnešní moderní zoologická zahrada plní čtyři hlavní úkoly:

- vzdělávání a výchova veřejnosti,
- vědecká práce a výzkumy zvířat,
- ochrana ohrožených druhů zvířat a přírody,
- poskytování odpočinku a rekreace veřejnosti.

Na procesu vzdělávání a výchovy veřejnosti - jak dětí, tak dospělých - se zoologické zahrady podílejí především předáváním a rozšiřováním biologických znalostí. Zejména u označování výběhů jednotlivých druhů zvířat může zoologická zahrada poskytnout návštěvníkům nenucenou formou mnoho důležitých a zajímavých informací o daném zvířeti, které by jinak získávali velmi složitě a zdlouhavě. K tomu využívají mnoho zábavných a zajímavou formou podaných informací pomocí různých audiovizuálních zařízení. Tím přispívají ke vzniku, posílení a rozvoji zájmů o přírodu všech věkových skupin obyvatelstva, reprezentují správný přístup k hodnotám a ovlivňují názory. Dalším důležitým úkolem v této oblasti je účast zoologických zahrad na utváření ekologického myšlení a vztahu k životnímu prostředí. (Dobroruka et al., 1989)

Důležitou součástí vědecké a odborné oblasti je studium živých zvířat neboli etologie. Etologie je věda zabývající se chováním živočichů a jejich životními projevy. Umožňuje porovnávat výsledky pozorování zvířat ve volné přírodě s jejich chováním v zajetí. Etologie zdaleka není jediným oborem, k jehož rozšíření zoologické zahrady přispívají. Bezprostřední styk člověka a zvířete, časté zacházení se zvířaty chovanými v zajetí a problémy, které se objevují při jejich chovu, výživě a péči o jejich zdravotní stav, nutí zoologické zahrady k využívání a stálému rozšiřování znalostí z ostatních vědních oborů, zejména anatomie, veterinárního lékařství, ekologie, genetiky, parazitologie nebo biochemie. (Dobroruka et al., 1989)

Role zoologických zahrad při ochraně živočišných druhů a přírody je stále významnější, protože počet ohrožených druhů zvířat a rostlin na naší planetě každým rokem stoupá

a mnoho z nich se ve volné přírodě už nevyskytuje vůbec. (21. století, 2008; Týden.cz, 2015) Od počátku našeho letopočtu až do roku 1800 vymřel jeden živočišný druh za období 55 let. Od roku 1900 vymírá každý rok několik živočišných druhů. V současnosti se na naší planetě vyskytuje přes 16 000 ohrožených druhů. (21. století, 2008) Nejracionálnější, ale prakticky nemožným řešením, by byla ochrana ohrožených druhů živočichů přímo v jejich přirozeném prostředí. Zoologické zahrady jsou proto jediným místem, kde je možné zachovat druhy ohrožené vyhynutím. Zásadní je úzká spolupráce zoologických zahrad s ostatními institucemi zabývajícími se záchranou ohrožených druhů. Jedná se především Mezinárodní unii pro ochranu přírody (IUCN – International Union for Conservation of Nature) a Světový fond na ochranu přírody (WWF – World Wildlife Fund), kteří tvoří nejaktivnější složku v oblasti ochrany přírody. (Dobroruka et al., 1989)

Dalším důležitým úkolem zoologické zahrady je vytvoření takového prostředí a atmosféry, které návštěvníkům umožní oddechnutí, odpočinek a relaxaci. Čím více se život člověka zrychluje a modernizuje, tím větší je i potřeba kontaktu s přírodou, který mohou představovat zoologické zahrady. V dobře vybudované, uspořádané a fungující zoologické zahradě vzniká dojem, že návštěvníci jsou vtaženi do přirozeného prostředí zvířat. (Dobroruka et al., 1989)

Není v možnostech zoologických zahrad plnit všechny čtyři úkoly stoprocentně. Jsou zoologické zahrady, které se přednostně věnují úloze ochrany ohrožených druhů zvířat, zatímco jiné kladou větší důraz na vzdělávání veřejnosti a zajištění její rekreace. (Dobroruka et al., 1989)

5 Zoologická zahrada Liberec

Následující část diplomové práce se zabývá fungováním, hospodařením a financováním konkrétní příspěvkové organizace, kterou je Zoologická zahrada v Liberci.

V úvodní části bude charakterizována Zoologická zahrada Liberec, představena její historie a současnost. V další části bude podrobně popsána zřizovací listina, která představuje důležitý dokument, podle kterého se zoologická zahrada řídí. V poslední části se diplomová práce zaměřuje na hospodaření zoologické zahrady a jeho zhodnocení.

5.1 Charakteristika Zoologické zahrady Liberec

Zoologická zahrada Liberec je příspěvková organizace zřízená Statutárním městem Liberec. Nachází se v krásném prostředí liberecké části Lidové sady vybudované na přelomu 19. a 20. století. Pyšní se nejen titulem nejstarší české zoologické zahrady a nejoblíbenější zoo roku 2014, ale i mnoha chovatelskými úspěchy a prvenstvími.

Na prohlídkovém okruhu dlouhém cca 1,7 km mohou návštěvníci pozorovat a seznámit se s celkem 158 různými druhy zvířat ze všech kontinentů světa. Mezi nejzajímavější chované druhy patří podle zoologické zahrady takin čínský, lev berberský, panda červená, sob lesní, slon indický a samozřejmě návštěvníky velmi oblíbení bílí tygři indičtí. (Zooliberec.cz, 2015c) Ti od roku 2000 figurují v názvu i znaku libereckého extraligového hokejového klubu HC Bílí Tygři Liberec, který patří mezi jejich sponzory. (Hofmann, 2011)

5.2 Historie Zoologické zahrady Liberec

Liberecká zoologická zahrada je nejstarší zoologickou zahradou na území dnešní České a Slovenské republiky. Byla založena v roce 1919, ale první zmínky o jejím vzniku můžeme zaznamenat už v roce 1904, kdy právě na místě dnešní zoologické zahrady vystavěl ornitologický spolek velkou ptačí voliéru a poté i výběhy se srnčí zvěří. Členy tohoto ornitologického spolku byli mimo jiné i pozdější otcové - zakladatelé zoologické

zahrady Erich Sluwa a profesor Fritz Weller. Tento malý zookoutek byl v roce 1919 převeden na první zoologickou zahradu na území bývalého Československa a během jednoho století se z něj stalo sebevědomé a mezinárodně uznávané chovatelské zařízení, kterým od svého vzniku prošel nespočet nejrůznějších druhů zvířat, stovky zaměstnanců a několik milionů návštěvníků.

Nejvýznamnější a nejslavnější období zažívala liberecká zoologická zahrada především za dohledu a péče čtyř vážených ředitelů: zakladatele Ericha Sluwy (1919-1945), Jiřího Badalce (1954-1982), Josefa Janečka (1982-2004) a za nynějšího ředitele Davida Nejedla (2004 - dosud).

Jak již bylo zmíněno výše Erich Sluwa stál v prvopočátcích vzniku zoologické zahrady. Po skončení první světové války spolu s profesorem Fritzem Wellerem obnovili a rozšířili zookoutek a otevřeli skutečnou zoologickou zahradu, která byla až do roku 1931 jedinou na území bývalého Československa.

Mezi první a druhou světovou válkou se rozloha liberecké zoologické zahrady rozrostla z necelého hektaru na jeho několikanásobek. Byl vybudován medvědinec, bazén pro lachtany, pavilón pro velké šelmy nebo zimní hala. Už v tomto období měla zoologická zahrada ve své péči zhruba 500 zvířat v celkem 130 různých druzích.

Za německé okupace procházela zoologická zahrada těžkým obdobím, které trvalo až do roku 1954, ve kterém nastoupil do funkce 10. ředitele v pořadí Jiří Badalec. Jeho zásluhou se zahrada postupně stala moderním chovatelským zařízením se zaměřením na chov vzácných zvířat. Bylo vystavěno několik pavilónů a expozic. Řada z nich v dnešní době už neexistuje, ale najdeme i takové, které i přes svůj nedobrý technický stav stojí dodnes. Z nich můžeme jmenovat například expozici paviánů vystavěnou v roce 1963 nebo sloninec z roku 1972. Zoo v této době získala do svého chovu řadu významných živočišných druhů. V roce 1958 poprvé získává slony, které chová již více než půlstoletí. Dále v této době pečuje o tygry sumaterské, lachtany hřívnaté, tapíry, lemury nebo klokany. Pan ředitel Badalec učinil libereckou zoo zajímavou a návštěvnický přitažlivou. Od šedesátých let minulého století neklesla roční návštěvnost pod 300 000 návštěvníků,

výjimečně dosahuje i 400 000 návštěvníků. Z dlouhodobého hlediska je takováto stabilita v návštěvnosti mimořádná.

Za ředitele Josefa Janečka dochází od poloviny 80. let až do konce tisíciletí k rozsáhlým stavebním úpravám a zoologická zahrada tak prochází velkou modernizací. Bylo vystavěno mnoho nových pavilonů: pavilon žiraf, hospodářský pavilon (oboje 1987), šelminec, pavilon opů (oboje 1994), pavilon tropů (1999) nebo zimoviště plameňáků (2003). I v tomto období získala zoologická zahrada další zajímavá zvířata – žirafy, pižmoně nebo některé velké dravce. Jako nejdůležitější ale musíme zmínit bílé tygry indické, které získala v roce 1994 a kteří se stali symbolem liberecké zoologické zahrady. Ve stejném roce (1994) se zoologická zahrada stává členem Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA). (Zoo Liberec, 2015; Zooliberec.cz, 2015b)

5.3 Současnost Zoologické zahrady Liberec

Současný ředitel, kterým je od roku 2004 MVDr. David Nejedlo, vytvořil ze zoologické zahrady moderní chovatelské zařízení odpovídající 21. století. Kromě plnění svého základního cíle – být genetickou bankou a množitelem mnoha vzácných druhů zvířat – rozšířila svou působnost do oblasti vědecké a vzdělávací. (Zoo Liberec, 2015; Zooliberec.cz, 2015b)

Právě díky rozvoji se dnes zoologická zahrada skládá celkem ze 4 středisek. V roce 2006 se její součástí stalo zařízení Centrum pro zvířata v nouzi Archa se stanicí pro handicapované tuzemské živočichy a Městské středisko ekologické výchovy Divizna. V červenci 2011 přibýlo ještě kulturní a společenské centrum Lidové sady, kde byl v roce 2014 v rámci projektu Centra aktivního odpočinku vybudován nový vstup do zoo s veřejnými toaletami, službou městské policie a infocentrem, a nový hospodářský pavilon s vzdělávacím zázemím pojmenovaný ZOOEXPO. (Zooliberec.cz, 2015b)

Obrázek 5: Nový vstup do zoo a parkoviště

Zdroj: Výroční zpráva zoologické zahrady 2014

5.4 Zvířata

K 31. 12. 2014 je počet chovaných zvířat zoologické zahrady v Liberci celkem 825 zvířat ve 158 jednotlivých druzích (viz Tabulka 7 – Stav zvířat za rok 2014). Z tohoto počtu je více než 500 zvířat zařazeno v různých evropských záchranných a ochranných programech, které se snaží chránit druhy zvířat ohrožené vyhoubením. Jedná se o programy:

- EEP (Evropský záchovný program),
- ESB (Evropská plemenná kniha),
- RDB (Červená kniha ohrožených zvířat IUCN).

Ke shodnému cíli je určena i Úmluva CITES o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy zvířat. (Zooliberec.cz, 2015c)

Tabulka 7: Stavby zvířat za rok 2014

Druh	Stav k 1. 1. 2014		Stav k 31. 12. 2014	
	Počet druhů	Jedinci	Počet druhů	Jedinci
Plazi	15	37	19	72
Ptáci	67	288	71	304
Savci	59	255	57	220
Bezobratlí	5	103	4	121
Ryby	27	735	7	108
Celkem	173	1418	158	825

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy zoologické zahrady 2014

Je členem několika odborných a profesních organizací:

- Světová organizace zoo a akvárií (WAZA),
- Evropská asociace zoo a akvárií (EAZA),
- Unie českých a slovenských zoologických zahrad (UCSZOO),
- Mezinárodní asociace zoopedagogů (IZE),
- Mezinárodní systém registrace živočišných druhů (ISIS). (Výroční zpráva UCSZOO 2014).

Zoologická zahrada je zapojena i do několika mezinárodních projektů v různých oblastech. V oblasti vědecké jsou to projekty: šimpanzi ostrova Rubondo (Tanzánie), monitoring osla somálského (Eritrea), ochrana fauny severní Sumatry (Indonésie), ochrana endemitů Filipín, ochrana goril nížinných a domorodců v oblasti Dzanga-Sangha (Středoafriická republika). V oblasti humanitární je to projekt Pomozme budoucnosti (Burkina Faso). (Zooliberec.cz, 2015b)

5.5 Zřizovací listina

Název a sídlo organizace: Zoologická zahrada Liberec, příspěvková organizace

Sídlo: Masarykova 1347/31, 460 01 Liberec 1, Česká republika

IČO: 00079651

Zřizovatelem zoologické zahrady je Statutární město Liberec se sídlem nám. Dr. E. Beneše 1, Liberec 1. Zřizovací listina byla naposledy schválena 1. listopadu 2009.

Je zřízena na dobu neurčitou. Podle §27 odst. 10 zákona 250/2000 Sb. se zapisuje do Obchodního rejstříku na návrh zřizovatele.

5.5.1 Hlavní činnost

„Zoologická zahrada Liberec, příspěvková organizace (dále jen „příspěvková organizace“) má poslání v souladu s právem Evropských společenství přispět k zachování biologické rozmanitosti volně žijících živočichů jejich chovem v lidské péči, se zvláštním zřetelem na záchranu ohrožených druhů, jakož i vychovávat veřejnost k ochraně přírody, v souladu se zákonem o zoologických zahradách č. 162/2003 Sb. Příspěvková organizace soustřeďuje v expozicích a chovatelských zařízeních vybrané druhy zvířat, zejména těch, kterým hrozí vyhubení. Ve spolupráci s národními a mezinárodními institucemi, jejichž členy se může stát, organizuje jejich chov. Touto činností se zapojuje do celosvětového úsilí o zachování ohrožených druhů zvířat. Ve svých zařízeních může poskytovat i péči handicapovaným či státem zabaveným zvířatům. Expozice slouží i k informování veřejnosti o problémech ochrany přírody a životního prostředí a k soustavnému ekologickému výchovnému působení. Příspěvková organizace vytváří ve svém areálu prostředí vhodné pro oddech návštěvníků a obyvatel města a pro využití volného času.“ (Zřizovací listina, článek III)

Hlavním předmětem činnosti zoologické zahrady je tedy specializovaný chov zvířat v takových podmínkách, které odpovídají jejich přirozenému prostředí a které vedou k zajištění jejich zdraví, biologických potřeb a požadavků.

Konkrétními činnostmi, kterými zoologická zahrada realizuje výše uvedený hlavní předmět činnosti, jsou zejména následující:

- vytváří jednotlivým druhům chovaných zvířat takové výběhy a prostředí, které jsou pro ně přirozené a specifické,
- udržuje vysokou úroveň chovu, ustájení a reprodukce zvířat,
- zajišťuje kvalitní a pravidelnou veterinární péči,
- zajišťuje kvalitní výživu,

- vytváří harmonické a estetické prostředí celého areálu zoologické zahrady i jednotlivých expozicí,
- zabezpečuje běžnou údržbu chovatelských, expozičních, technických, hygienických a jiných zařízení, v případě potřeby i výstavbu, rekonstrukci a modernizaci těchto zařízení,
- pečuje o areál zoologické zahrady,
- zabráňuje nákaze chovaných zvířat z vnějšího prostředí a šíření parazitů a jiných cizopasníků pomocí technických a proti nakažových opatření,
- vede a spravuje průběžné záznamy o chovaných zvířatech,
- realizuje likvidaci odpadů plynoucích z provozu,
- účastní se výzkumu a školení v oblastech ochrany a chovu ohrožených nebo vzácných druhů živočichů a zachování biologické rozmanitosti,
- spolupracuje s národními a mezinárodními institucemi a organizacemi působícími v oblasti ochrany přírody a péče o životní prostředí,
- s jinými tuzemskými i zahraničními subjekty, zejména zoologickými zahradami, uskutečňuje prodej, nákup, směnu, poskytnutí a přijímání darů zvířat za účelem realizace svých chovatelských a expozičních programů a plánů,
- stejným způsobem získává a poskytuje rostliny, chovatelská vybavení, prostředky a pomůcky, přístroje, léky a další materiály k zajištění svého provozu.

Dále do předmětu hlavní činnosti patří podpora výchovy veřejnosti k ochraně přírody, a to především poskytováním informací o vystavených druzích, jejich přírodních stanovištích a úloze v ekosystémech a spoluprací s národními a mezinárodními organizacemi působícími v oblasti ekologické výchovy, organizace odborných setkání, sympozií, přednášek, výstav a podobných akcí, zajišťování výroby informačních a vzdělávacích materiálů, zajišťování provozu Centra pro zvířata v nouzi, které se skládá se 3 provozů:

- Útulku pro nalezené a opuštěná zvířata ze zájmových chovů
- Stanice pro handicapované živočichy fauny ČR
- Ekologické vzdělávací stanice

Dále se zabývá vydavatelskou a nakladatelskou činností, provozováním kulturních, kulturně vzdělávacích a zábavních zařízení a pořádáním výstav, veletrhů, kulturních produkcí, prodejních a obdobných akcí. (Zřizovací listina)

5.5.2 Doplnková činnost

Zoologická zahrada má zřizovatelem povolenou doplňkovou činnosti, která navazuje na činnost hlavní. Předmětem doplňkové činnosti je:

- *„hostinská činnost,*
- *maloobchodní prodej a pronájem zvukových a zvukově obrazových záznamů a jejich nenahraných nosičů,*
- *specializovaný maloobchod,*
- *maloobchod s tabákovými výrobky,*
- *reklamní činnosti a marketing,*
- *zprostředkování obchodu a služeb,*
- *ubytovací služby,*
- *pronájem a půjčování věcí movitých,*
- *pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor bez poskytování jiných než základních služeb, zajišťujících řádný provoz nemovitostí, bytů a nebytových prostor.“* (Zřizovací listina, článek X)

Ostatní doplňkové činnosti neuvedené výše smí být prováděny výhradně se souhlasem zřizovatele a musí být uvedeny v dodatku ke zřizovací listině.

Pro výkon doplňkové činnosti může zoologická zahrada využít stejný majetek, který používá pro hlavní činnosti, se stejnými právy a povinnostmi týkajícími se hospodaření s tímto majetkem. Použití tohoto majetku pro doplňkovou činnost nesmí v žádném případě omezit nebo narušit realizaci hlavního činnosti zoologické zahrady.

Pro vykonávání doplňkové činnosti musí zoologická zahrada dodržovat určité podmínky a pravidla:

- musí dodržovat ustanovení živnostenského zákona, občanského zákoníku, obchodního zákoníku, a platné daňové zákony,
- doplňková činnost nesmí být dlouhodobě ztrátová,
- doplňková činnost nesmí být vykonávána na úkor hlavní činnosti stanovené zřizovací listinou,
- zisk z doplňkové činnosti musí zoologická zahrada použít na zlepšení a rozšíření hlavní činnosti, pokud zřizovatel neurčí jinak,
- v účetnictví organizace musí být hlavní a doplňková činnost vedeny odděleně,
- náklady a výnosy se bezvýhradně účtují do období, s nímž časově a věcně souvisí,
- náklady společné pro hlavní a doplňkovou činnosti musí být rozděleny na základě propočtu mezi obě činnosti,
- aj. (Zřizovací listina)

5.5.3 Statutární orgán

Statutárním orgánem organizace je ředitel, kterým je v současnosti MVDr. David Nejedlo. Je jmenován i odvoláván Radou města Liberce, které je za svou činnost také odpovědný. Při výkonu své funkce je povinen postupovat podle platných předpisů, zřizovací listiny, směrnic, pokynů zřizovatele a v souladu s platnými pracovněprávními předpisy. Je v plném rozsahu zodpovědný za hospodaření organizace a za správnost, pravdivost a úplnost vedení účetnictví. Dále je v jeho pravomoci jednat jménem organizace ve všech věcech a stanovit vnitřní organizační strukturu, organizační řád a vnitřní směrnice dle provozních potřeb a v souladu s obecně závaznými právními předpisy a směrnicemi zřizovatele. (Zřizovací listina)

5.5.4 Majetek

Se svěřeným majetkem i majetkem vlastním musí organizace nakládat efektivně a hospodárně a účelně ho využívat k realizaci své hlavní činnosti. Jak již bylo uvedeno výše, majetek je možno používat i pro zajištění doplňkové činnosti pouze za předpokladu, že se tím nenaruší plnění hlavní činnosti.

Organizace je povinna o majetek pečovat v souladu s platnými zákonnými normami, zejména zabránit jeho poškození, zničení nebo odcizení. Též je povinna vést o majetku účetní a operativní evidenci v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a navazujících právních norem, provádět odpisy dle odpisového plánu schváleného zřizovatelem, zajišťovat pravidelnou inventarizaci a zabezpečovat pravidelné revize a technické prohlídky, atd.

Organizace je oprávněna získávat pouze majetek sloužící k činnostem stanoveným ve zřizovací listině. Majetek nabývá pro svého zřizovatele a ve většině případů s jeho předchozím písemným souhlasem.

K plnění hlavního účelu a předmětu činnosti přenechal zřizovatel organizaci k hospodaření tento majetek:

- dlouhodobý hmotný majetek nemovitý,
- dlouhodobý hmotný majetek movitý a dlouhodobý nehmotný majetek,
- drobný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek.

Dlouhodobý hmotný majetek nemovitý svěřený zřizovatelem nesmí organizace prodat, zastavit nebo jím ručit. Může uzavírat nájemní smlouvy na dobu trvání maximálně 1 rok. Pokud by nájemní smlouva měla trvat déle, je nutný předchozí písemný souhlas zřizovatele, stejně jako při uzavírání smluv o výpůjčce. Je povinna udržovat svěřený majetek v provozuschopném stavu, provádět jeho údržbu a opravy. Technická zhodnocení, rekonstrukce a modernizace na tomto majetku může provádět jen s předchozím písemným souhlasem zřizovatele. Nemovitý majetek pojišťuje zřizovatel.

Svěřený **dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý hmotný majetek movitý** nesmí organizace prodat, zastavit nebo s ním ručit. Smí ho pronajmout jen v případě, že tím nebude narušena hlavní činnost. Udržuje v provozuschopném stavu, provádět jeho údržbu a opravy. S předchozím souhlasem je možné jeho případné technické zhodnocení. Může tento majetek s předchozím písemným souhlasem zřizovatele prodat, tyto příjmy jsou výnosem organizace. Tento majetek je povinna pojistit organizace.

Svěřený *drobný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek* smí pronajmout nebo vypůjčit jen za předpokladu, že tím nebude narušena hlavní činnost. Má povinnost udržovat ho v provozuschopném stavu, provádět jeho údržbu a opravy. Může ho i prodat, v tom případě výnos náleží organizaci. Je ale povinná tento majetek pojistit. (Zřizovací listina)

5.5.5 Dary

Organizace má zřizovatelem udělen předchozí souhlas na přijímání účelově neurčených nepeněžitých darů, jejichž výše nesmí překročit 50 000,- Kč, maximálně do celkové částky 300 000,- Kč za kalendářní rok.

Písemný souhlas zřizovatele k přijetí daru organizací je nezbytný, pokud:

- se jedná o peněžní dar přesahující částku 300 000,- Kč,
- je darem majetek, který se stane vlastnictvím organizace,
- je darem majetek uvedený ve článku VI., odst. 2 zřizovací listiny. (Zřizovací listina)

Organizace je oprávněna poskytovat dary, ale pouze v případech a za podmínek stanovených zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

5.5.6 Finanční hospodaření

Finanční vztahy mezi zřizovatelem a organizací a finanční hospodaření organizace se řídí zejména zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v platném znění a dalšími obecně závaznými předpisy upravujícími rozpočtová pravidla a hospodaření příspěvkových organizací. Dále tuto oblast regulují předpisy, pravidla a pokyny zřizovatele, které upravují zejména finanční vztah k rozpočtu zřizovatele, odvodové povinnosti, hmotnou zainteresovanost organizace a závazné ukazatele pro hospodaření.

Organizace je povinna náležitě vést účetní evidenci a plnit své daňové povinnosti. Při tom se řídí obecně závaznými předpisy upravujícími vedení účetnictví – zejména zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších změn, a pokyny zřizovatele a obecně závaznými předpisy upravujícími daňové vztahy – tj. soustavou daňových zákonů v platném znění. Při finančním zajišťování své činnosti je povinna dodržovat ustanovení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. (Zřizovací listina)

Organizace zabezpečuje svou činnost z finančních prostředků poskytnutých z rozpočtu zřizovatele a z finančních prostředků, které získá vlastní činností. Dále hospodaří s peněžními prostředky svých fondů, s peněžními dary poskytnutými fyzickými nebo právnickými osobami, popřípadě může využít finančními prostředky z jiných zdrojů. *„Zřizovatel organizaci poskytuje ze svého rozpočtu neinvestiční příspěvky na provoz, účelové neinvestiční příspěvky a příspěvky na investice v rozsahu jím uznaných potřeb provozu a rozvoje organizace. Organizace může použít k financování své činnosti granty a dotace (např. ze zdrojů ústředních orgánů státní správy, z prostředků EU, apod.“* (Zřizovací listina, článek VIII)

5.6 Dozorčí rada

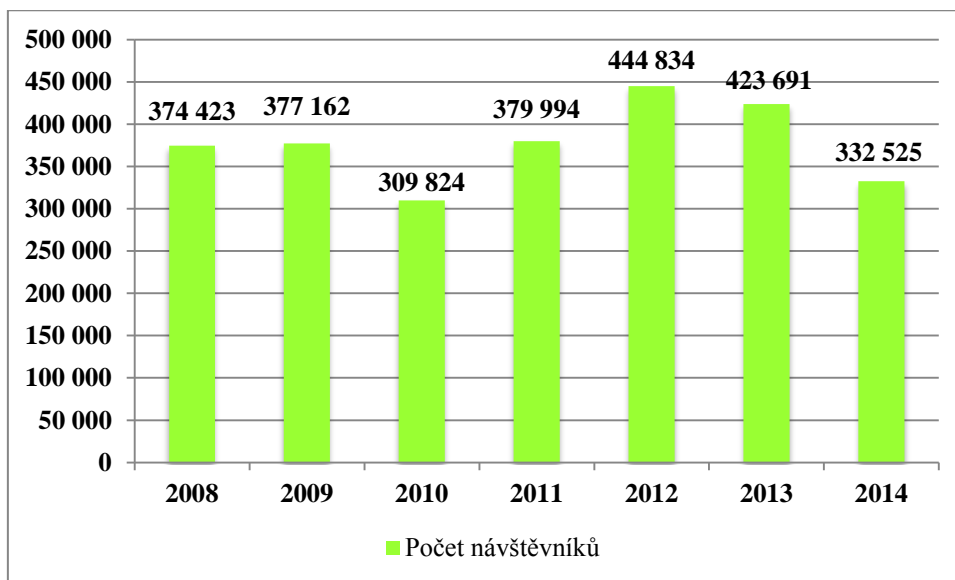
Nově bude mít zoologická zahrada v Liberci, stejně jako jiné velké příspěvkové organizace v Liberci, zřízenou dozorčí radu. Důvodem zřízení dozorčí rady příspěvkovým organizacím je zavést do systému jejich správy další kontrolní prvek, ale zároveň i zintenzivnit propustnost informací mezi organizacemi a jejich zřizovatelem. Zoologická zahrada, ostatně jako všechny příspěvkové organizace v Liberci, vydává pravidelné výroční zprávy. Nicméně, pro zřizovatele, tedy pro Statutární město Liberec, je zásadní mít přehled o nejen hospodaření organizací, ale i o péči o svěřený majetek, o veřejných zakázkách či návštěvnických výsledcích. Stejně tak je pro organizace důležité zřizovateli nejen každodenní provozní informace, ale i své rozvojové potřeby a plány. Tuto funkci zprostředkovávání informací by měla plnit právě dozorčí rada. Dozorčí rada bude mít tři až pět členů a bude politickým orgánem. Začnou fungovat na podzim roku 2015 a měly by se scházet nejméně šestkrát za rok. Jejich úkolem bude mimo jiné sledovat hospodárné a efektivní nakládání s financemi i majetkem města, projednávání návrhů rozpočtů, ročních

uzávěrek, rozborů činnosti, ale i problémy související s rozvojem organizace a plánovanými investičními záměry. Díky zřízení dozorčích rad příspěvkových organizací bude možná budoucí spolupráce s Libereckým krajem na spolufinancování některých organizací s regionálním dosahem. (Liberecký zpravodaj, 2015)

6 Hospodaření zoologické zahrady

6.1 Návštěvnost

Návštěvnost liberecké zoologické zahrady za posledních 7 let neklesla pod 300 000 návštěvníků za rok. Jak ukazuje Obrázek 7 níže, nejvyšší návštěvnost v období let 2008 – 2014 byla v roce 2012, kdy zoo navštívilo rekordních 444 834 návštěvníků. Z těchto uvedených údajů lze lehce vypočítat i průměrnou roční návštěvnost, která je 377 493 návštěvníků. Z celkového počtu 332 525 návštěvníků v roce 2014 bylo 99 488 dětí. (Zoo Liberec, 2014; Unie českých a slovenských zoologických zahrad, 2014)

Obrázek 6: Počet návštěvníků v letech 2008 - 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů výročních zpráv zoologické zahrady 2008 - 2014

6.2 Vstupné

Co se týká cen vstupného, zoologická zahrada odlišuje ceny pro letní a zimní období a zároveň je rozčleňuje na 3 sazby:

- základní vstupné,
- zlevněné vstupné
- rodinné vstupné.

Základní vstupné je určeno dospělým osobám starším 18 let, **zlevněné vstupné** se týká dětí v rozmezí věku 3 – 15 let, studentů, seniorů nad 65 let a držitelů průkazu ZTP. **Rodinné vstupné** mohou využít rodiny s 2 dospělými a 2 dětmi. Jednotlivé ceny ukazuje následující Tabulka 8. (zooliberec.cz, 2015a)

Vstupné tvoří celou třetinu všech příjmů zoologické zahrady. Celkové výnosy ze vstupného za rok 2014 činily 29 267 279,46 Kč.

Tabulka 8: Ceny vstupného (v Kč)

Typ vstupného	Období	
	Letní	Zimní
Základní vstupné	120,-	90,-
Zlevněné vstupné	70,-	60,-
Rodinné vstupné	350,-	350,-

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů z www.zooliberec.cz

Srovnání cen vstupného v jednotlivých zoologických zahradách v České republice je poměrně složité. Každá ze zoologických zahrad má jinak stanovená období. Některé rozlišují ceny pro 2 období, některé dokonce pro 3 období a některé nerozlišují období vůbec. Dalším problémem pro srovnání cen vstupného je jiné rozmezí věku u dětí a seniorů. Některé zoologické zahrady považují za seniora osobu od věku 60 let, jiné od věku 65 let. Jinak jsou stanovovány i ceny rodinného vstupného. Některé zoologické zahrady se liší v počtu členů rodiny pro poskytnutí rodinného vstupného, jiné mají rodinné vstupné stanovené jako procentuální slevu z celkové částky.

6.3 Aktiva a inventarizace majetku

Jak je vidět z rozvahy (viz Tabulka 9 – Aktiva), měla zoologická zahrada k 31. 12. 2014 stálý majetek v hodnotě 170 759 tis. Kč. Z toho je dlouhodobý nehmotný majetek 4 tis. Kč a dlouhodobý hmotný majetek 170 755 tis. Kč. Oběžný majetek činil 38 827 tis. Kč. Z toho zásoby činily 24 448 tis. Kč, krátkodobé pohledávky 3 420 tis. Kč a krátkodobý finanční majetek 10 959 tis. Kč. Hodnota zvířat je 22 543 tis. Kč a spadají pod oběžný majetek,

pod ostatní zásoby dle českých účetních standardů. Celková aktiva činila 209 586 tis. Kč a oproti roku 2013 zaznamenala pokles o 6 793 tis. Kč.

Tabulka 9: Aktiva ZOO Liberec k 31. 12. 2014 (v tis. Kč)

Číslo položky	Účet	Název položky	Účetní období			
			Běžné			Minulé
			Brutto	Korekce	Netto	
Aktiva celkem			353 438	-143 852	209 586	216 379
A.	Stálá aktiva		314 567	-143 808	170 759	177 222
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		917	-913	4	48
5.	18	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	603	-603	0	0
6.	19	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	314	-311	4	48
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		313 650	-142 895	170 755	177 174
1.	31	Pozemky	11 323	0	11 323	11 323
3.	21	Stavby	269 914	-117 842	152 072	142 376
4.	22	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	18 936	-13 128	5 808	7 820
6.	28	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	11 925	-11 925	0	0
8.	42	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 552	0	1 552	15 655
B.	Oběžná aktiva		38 870	-43	38 827	39 158
I.	Zásoby		24 448	0	24 448	25 241
2.	112	Materiál na skladě	1 311	0	1 311	1 187
8.	132	Zboží na skladě	594	0	594	705
10.	139	Ostatní zásoby	22 543	0	22 543	23 349
II.	Krátkodobé pohledávky		3 463	-43	3 420	1 626
1.	311	Odběratelé	893	0	893	523
4.	314	Krátkodobé poskytnuté zálohy	360	x	360	139
5.	315	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	90	0	90	224
9.	335	Pohledávky za zaměstnanci	2	x	2	65
13.	341	Daň z příjmů	110	x	110	220
17.	346	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	0	x	0	67
29.	381	Náklady příštích období	253	x	253	339
31.	388	Dohadné účty aktivní	1 607	x	1 607	0
32.	377	Ostatní krátkodobé pohledávky	148	-43	105	48
III.	Krátkodobý finanční majetek		10 959	0	10 959	12 291
9.	241	Běžný účet	9 761	x	9 761	11 202
10.	243	Běžný účet FKSP	236	x	236	165
15.	263	Ceniny	166	x	166	175
16.	262	Peníze na cestě	213	x	213	190

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy zoologické zahrady 2014

6.3.1 Inventarizace majetku

Zoologická zahrada provádí inventarizaci svého majetku 1x ročně, vždy k datu 31. 12., inventarizaci skladů provádí čtvrtletně. Pro inventarizaci jednotlivých druhů majetku zřizuje komise s různým počtem členů:

- hmotný a nehmotný majetek → 14 členů
- zásoby (bez zvířat) → 10 členů
- zvířata → 3 členové
- finanční majetek → 3 členové
- dokladová inventarizace majetku → 3 členové
- dokladová inventarizace bankovních účtů → 2 členové
- dokladová inventarizace závazků → 2 členové (Téma: Údaje o inventarizaci Zoologické zahrady Liberec)

6.4 Pasiva

Vlastní kapitál zoologické zahrady k 31. 12. 2014 byl 199 667 tis. Kč. Z toho fondy činily celkem 6 386 tis. Kč. Vlastní kapitál klesl oproti roku 2013 o 9 155 tis. Kč. Co se týká cizích zdrojů, zoo měla pouze krátkodobé závazky v celkové výši 9 919 tis. Kč. Nicméně jak je vidět z Tabulky 10, cizí zdroje vzrostly oproti roku 2013 o 2 361 tis. Kč. Celkově se pasiva zoologické zahrady snížila o 6 793 tis. Kč ve srovnání s rokem 2013.

Tabulka 10: Pasiva ZOO Liberec k 31. 12. 2014 (v tis. Kč)

Číslo položky	Účet	Název položky	Účetní období	
			Běžné	
Pasiva celkem			209 586	216 379
C.	Vlastní kapitál		199 667	208 822
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		193 281	200 626
1.	401	Jmění účetní jednotky	177 880	184 655
3.	403	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	14 683	15 252
7.	408	Opravy minulých období	718	718
II.	Fondy účetní jednotky		6 386	8 196
1.	411	Fond odměn	667	667
2.	412	Fond kulturních a sociálních potřeb	218	184
3.	413	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	1 116	1 193
4.	414	Rezervní fond z ostatních titulů	58	2 396
5.	416	Investiční fond (fond reprodukce majetku)	4 327	3 757
D.	Cizí zdroje		9 919	7 558
III.	Krátkodobé závazky		9 919	7 558
5.	321	Dodavatelé	3 539	3 271
7.	324	Krátkodobé přijaté zálohy	5	5
10.	331	Zaměstnanci	98	94
11.	333	Jiné závazky vůči zaměstnancům	38	26
12.	336	Sociální zabezpečení	669	990
13.	337	Zdravotní pojištění	288	x
16.	342	Jiné přímé daně	148	206
17.	343	Daň z přidané hodnoty	94	245
34.	374	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	1 780	0
36.	384	Výnosy příštích období	680	603
37.	389	Dohadné účty pasivní	255	35
38.	378	Ostatní krátkodobé závazky	2 326	2 081

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy zoologické zahrady 2014

6.5 Tvorba a čerpání fondů

Následující tabulky prezentují tvorbu a čerpání jednotlivých fondů organizace v roce 2014, tj. rezervního fondu, investičního fondu a fondu kulturních a sociálních potřeb. Fond odměn nebyl v roce 2014 čerpán.

6.5.1 Rezervní fond

Počáteční stav rezervního fondu k 1. 1. 2014 byl 3 588 398,53 Kč. Tvorba fondu během roku činila celkem 750 520, 17 Kč. Tuto částku tvořily účelové peněžní dary v celkové hodnotě 32 402,67 Kč a ostatní tvorba 118 117,50 Kč. Fond v roce 2014 nebyl čerpán, a proto konečný stav k 31. 12. 2014 činil 4 338 918,70 Kč.

Tabulka 11: Tvorba a čerpání rezervního fondu

Číslo	Položka Název	Běžné účetní období
D.I.	Počáteční stav fondu k 1. 1.	3,588,398.53
D.II.	Tvorba fondu	750,520.17
	1. Zlepšený výsledek hospodaření	0.00
	2. Nespoteřbované dotace z rozpočtu Evropské unie	0.00
	3. Nespoteřbované dotace z mezinárodních smluv	0.00
	4. Peněžní dary - účelové	632,402.67
	5. Peněžní dary - neúčelové	0.00
	6. Ostatní tvorba	118,117.50
D.III.	Čerpání fondu	0.00
	1. Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření	0.00
	2. Úhrada sankcí	0.00
	3. Posílení investičního fondu se souhlasem zřizovatele	0.00
	4. Časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady	0.00
	5. Ostatní čerpání	0.00
D.IV.	Konečný stav fondu	4,338,918.70

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů organizace

6.5.2 Investiční fond

K 1. 1. 2014 byl počáteční stav investičního fondu 3 756 672,16 Kč. Tvorba fondu činila celkem 8 306 369,14 Kč. Největší podíl na tvorbě mají odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v hodnotě 7 992 010 Kč. Fond byl čerpán v celkové výši 6 992 502,63 Kč. Největší část čerpání fondu představuje odvod do rozpočtu zřizovatele v celkové výši 6 475 999 Kč. Konečný stav fondu k 31. 12. 2014 byl 5 070 538,67 Kč.

Tabulka 12: Tvorba a čerpání investičního fondu

Položka		Běžné účetní období
Číslo	Název	
F.I.	Počáteční stav fondu k 1.1	3,756,672.16
F.II.	Tvorba fondu	8,306,369.14
	1. Ve výši odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	7,992,010.00
	2. Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele	0.00
	3. Investiční příspěvky ze státních fondů	0.00
	4. Ve výši výnosů z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku	49,352.00
	5. Dary a příspěvky od jiných subjektů	265,007.14
	6. Ve výši výnosů z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace	0.00
	7. Převody z rezervního fondu	0.00
F.III.	Čerpání fondu	6,992,502.63
	1. Financování investičních výdajů	516,503.63
	2. Úhrada investičních úvěrů nebo půjček	0.00
	3. Odvod do rozpočtu zřizovatele	6,475,999.00
	4. Posílení zdrojů určených k financování údržby a oprav majetku	0.00
F.IV.	Konečný stav fondu	5,070,538.67

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů organizace

6.5.3 Fond kulturních a sociálních potřeb

Počáteční stav fondu kulturních a sociálních potřeb k 1. 1. 2014 byl 184 412,66 Kč. Tvorba fondu byla v celkové hodnotě 186 984 Kč. Fond byl čerpán v celkové hodnotě 126 336 Kč. Tuto částku tvořila úhrada příspěvku na penzijní připojištění v částce 93 750 Kč a stravování v celkové hodnotě 41 586 Kč.

Tabulka 13: Tvorba a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb

Položka		Běžné účetní období
Číslo	Název	
A.I.	Počáteční stav fondu k 1.1.	184,412.66
A.II.	Tvorba fondu	186,984.00
	1. Základní příděl	186,984.00
	2. Splátky půjček na bytové účely poskytnutých do konce roku 1992	0.00
	3. Náhrady škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu	0.00
	4. Peněžní a jiné dary určené do fondu	0.00
	5. Ostatní tvorba fondu	0.00
A.III.	Čerpání fondu	126,336.00
	1. Půjčky na bytové účely	0.00
	2. Stravování	41,586.00
	3. Rekreace	0.00
	4. Kultura, tělovýchova a sport	0.00
	5. Sociální výpomoci a půjčky	0.00
	6. Poskytnuté peněžní dary	0.00
	7. Úhrada příspěvku na penzijní připojištění	93,750.00
	8. Úhrada části pojistného na soukromé životní pojištění	0.00
	9. Ostatní užití fondu	0.00
A.IV.	Konečný stav fondu	245,060.66

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů organizace

6.6 Náklady

Náklady organizace činily v roce 2014 celkem 90 630 tis. Kč, z toho náklady na hlavní činnost byly 76 231 tis. Kč a náklady na doplňkovou činnost 14 399 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2013 se náklady u obou činností zvýšily.

Nejnákladnější položkou hlavní činnosti jsou mzdové náklady, které v roce 2014 činily 22 693 tis. Kč. Druhou nejnákladnější položkou byla spotřeba materiálu s náklady 14 377 tis. Kč. V doplňkové činnosti byly největší položkou náklady na prodané zboží, které činily 4 977 tis. Kč.

Tabulka 14: Náklady ZOO Liberec v letech 2013 a 2014 (v tis. Kč)

Číslo položky	Účet	Název položky	Rok 2014		Rok 2013	
			Hlavní činnost	Doplňková činnost	Hlavní činnost	Doplňková činnost
Náklady celkem			76 231	14 399	74 081	12 775
I.	Náklady z činnosti		76 207	14 399	74 045	12 706
1.	501	Spotřeba materiálu	14 377	562	13 640	309
2.	502	Spotřeba energie	4 159	1 064	5 030	898
4.	504	Prodané zboží	0	4 977	0	4 433
8.	511	Opravy a udržování	2 438	1 175	3 101	233
9.	512	Cestovné	438	0	316	0
10.	513	Náklady na reprezentaci	127	28	80	0
12.	518	Ostatní služby	9 954	774	9 846	932
13.	521	Mzdové náklady	22 693	3 916	21 330	4 290
14.	524	Zákonné sociální pojištění	7 568	1 326	7 110	1 437
15.	525	Jiné sociální pojištění	107	17	122	16
16.	527	Zákonné sociální náklady	1 036	145	1 013	124
20.	538	Jiné daně a poplatky	38	0	29	0
22.	541	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	1	1	9	0
23.	542	Jiné pokuty a penále	6	0	30	3
26.	547	Manka a škody	85	0	0	0
28.	551	Odpisy dlouhodobého majetku	10 559	0	10 305	0
33.	556	Tvorba a zúčtování opravných položek	13	30	0	0
35.	558	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	767	353	285	32
36.	549	Ostatní náklady z činnosti	1 840	32	1 799	0
II.	Finanční náklady		23	0	36	0
2.	562	Úroky	0	0	1	0
3.	563	Kurzové ztráty	23	0	35	0
V.	Daň z příjmů		1	0	0	69
1.	591	Daň z příjmů	1	0	0	69

Zdroj: Vlastí zpracování dle Výroční zprávy zoologické zahrady 2014

6.7 Výnosy

Celkové výnosy zoologické zahrady v roce 2014 dosáhly celkem 90 630 tis. Kč, z toho výnosy hlavní činnosti činily 75 675 tis. Kč a výnosy doplňkové činnosti 14 955 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2013 výnosy hlavní činnosti vzrostly o 2 896 tis. Kč, výnosy doplňkové činnosti vzrostly o 878 tis. Kč. Nejvýnosnější položkou byly výnosy z prodeje služeb, které činily 29 648 tis. Kč. Součástí této položky je vstupné, které v roce 2014 dosáhlo výnosů přes 29 267 tis. Kč, jak již bylo uvedeno výše.

Tabulka 15: Výnosy ZOO Liberec v letech 2013 a 2014 (v tis. Kč)

Číslo položky	Účet	Název položky	Rok 2014		Rok 2013	
			Hlavní činnost	Doplňková činnost	Hlavní činnost	Doplňková činnost
Výnosy celkem			75 675	14 955	72 779	14 077
I.	Výnosy z činnosti		34 243	14 934	32 582	14 072
1.	601	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	359	0	169	0
2.	602	Výnosy z prodeje služeb	29 648	3 164	28 983	2 522
3.	603	Výnosy z pronájmu	0	1 615	0	1 873
4.	604	Výnosy z prodaného zboží	0	9 727	0	9 174
9.	641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	1	0	0	0
10.	642	Jiné pokuty a penále	0	0	1	0
12.	644	Výnosy z prodeje materiálu	20	0	2	48
16.	648	Čerpání fondů	3 165	0	2 426	0
17.	649	Ostatní výnosy z činnosti	1 050	428	1 001	456
II.	Finanční výnosy		64	21	51	5
2.	662	Úroky	9	0	5	0
3.	663	Kurzové zisky	55	21	47	5
IV.	Výnosy z transferů		41 368	0	40 146	0
2.	672	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	41 368	0	40 146	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy zoologické zahrady 2014

Ve všech výše uvedených výkazech, tj. v aktivech, pasivech, nákladech i ve výnosech, jsou chybně uvedeny některé součtové řádky. Tyto chyby byly zjištěny při přepisování těchto výkazů z Výroční zprávy zoologické zahrady do diplomové práce. Viz například Tabulka 15 – Výnosy organizace v letech 2013 a 2014 → Položka Finanční výnosy má celkovou hodnotu 51, přičemž jednotlivé dílčí položky jsou v součtu 52. Při upozornění ekonomického oddělení zoologické zahrady mi bylo sděleno, že se tak stalo v důsledku zaokrouhlování.

6.8 Výsledek hospodaření

Z výše uvedených účetních výkazů – nákladů a výnosů – zjistíme výsledek hospodaření za jednotlivé činnosti v roce 2014.

a) hlavní činnost

výnosy 75 675 (tis. Kč)

náklady 76 231 (tis. Kč)

výsledek hospodaření - 556 (tis. Kč)

b) doplňková činnost

výnosy 14 955 (tis. Kč)

náklady 14 399 (tis. Kč)

výsledek hospodaření 556 (tis. Kč)

Jak je vidět z výše uvedených výpočtů hospodářských výsledků za jednotlivé činnosti, hlavní činnost je ztrátová a celá je krytá ziskovou doplňkovou činností. Výsledek hospodaření za organizaci jako celek je tedy nulový.

Následující tabulka ukazuje vývoj hospodářského výsledku v letech 2009 – 2014. V letech 2010 – 2014 byl výsledek hospodaření zoologické zahrady vždy nulový. Pouze v roce 2009 měla zoologická zahrada výnosy větší než náklady a dosáhla tak zisku 171 tis. Kč.

Tabulka 16: Vývoj výnosů, nákladů a výsledku hospodaření v letech 2009 – 2014 (v tis. Kč)

Výsledek hospodaření	Rok					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy	75 197	70 781	76 717	87 840	86 858	90 630
Náklady	75 026	70 781	76 717	87 840	86 858	90 630
Výsledek hospodaření	171	0	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv zoologické zahrady 2009 - 2014

6.9 Ekonomické údaje

Následující tabulky představují přehled ekonomických údajů o výkonech, o neinvestičních výdajích, investicích a pracovních zoologické zahrady v roce 2014.

Tabulka 17 prezentuje celkové příjmy zoologické zahrady, které v roce 2014 byly 91 918 tis. Kč, vlastní příjmy a jejich členění, dotace od Ministerstva životního prostředí, od zřizovatele i ostatní dotace z kraje, z EU a ze státního rozpočtu. Dále je zde uvedena soběstačnost zoologické zahrady v %.

Tabulka 17: Ekonomické údaje o výkonech zoo v roce 2014 (v tis. Kč)

Příjmy		Členění vlastních příjmů						Veřejné dotace					12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			Dary, sponzoring	Soběstačnost v % (vlastní příjmy + sponzorské dary)	Soběstačnost v % (bez sponzorských darů)
<i>Celkem</i>	<i>Z toho vlastní</i>	<i>Vstupné</i>	<i>Prodej zvířat</i>	<i>Výnosy z prodeje</i>	<i>Nájmy, pronájmy</i>	<i>Výnosy z reklamy</i>	<i>Ostatní výnosy</i>	<i>MŽP</i>	<i>Zřizovatel</i>	<i>Ostatní</i>					
										<i>kraj</i>	<i>EU</i>	<i>státní rozpočet</i>			
91 918	49 252	29 267	359	9 727	1 615	1 157	7 127	969	37 832	133	1 650	794	1 288	55,00	53,60

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy UCSZOO 2014

V Tabulce 18 jsou ukázány neinvestiční výdaje v roce 2014 a jejich jednotlivé položky. Neinvestiční výdaje byly v celkové hodnotě 90 630 tis. Kč. Nejnákladnější položkou byly mzdové prostředky.

Tabulka 18: Neinvestiční výdaje zoo v roce 2014 (v tis. Kč)

1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11
<i>Celkem</i>	<i>Mzdové prostředky</i>	<i>Krmiva, steliva</i>	<i>Náklady na pořízení zboží</i>	<i>Opravy a údržba</i>	<i>Energie</i>	<i>Vodné stočné</i>	<i>Odpisy</i>	<i>Odpisy odvedené zřizovateli</i>	<i>Veterinární péče</i>		
									<i>Celkem</i>	<i>z toho vlastní léky a léčiva</i>	<i>z toho odměny veterinářům</i>
90 630	26 609	9 476	4 977	3 613	4 307	1 602	10 559	8 641	1 096	438	658

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy UCSZOO 2014

Tabulka 19 představuje investice v roce 2014, počet pracovníků a jejich průměrnou mzdu. K datu 19. 10. 2015 má zoologická zahrada celkem 140 zaměstnanců.

Tabulka 19: Ekonomické údaje o investicích a pracovních zoo v roce 2014

1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Celkem investice - pořízení (v tis. Kč)</i>			<i>Pracovníci</i>				
<i>Stavby</i>	<i>Stroje</i>	<i>Příspěvek zřizovatele</i>	<i>Celkem přepočtených pracovníků</i>	<i>Chovatelé přepočtení</i>	<i>Přišlo v roce 2014</i>		<i>Průměrná mzda</i>
					<i>Přišlo fyzicky</i>	<i>Odešlo fyzicky</i>	
1 505	317	0	106	28	15	11	20 307

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy UCSZOO 2014

6.10 Zhodnocení hospodaření zoologické zahrady za rok 2014

Analýza ekonomických výsledků zoologické zahrady Liberec za rok 2014 dokazuje zvýšení efektivity v hlavní činnosti. Ve srovnání s předchozím rokem dosáhla organizace lepšího výsledku s méně rostoucími náklady než výnosy. Co se týká doplňkové činnosti, tak zde nastal růst fixních i variabilních nákladů, a to zejména důsledkem zdražování vstupů. Tím došlo ke snížení efektivity doplňkové činnosti. Řešení této situace podle ekonomického oddělení zoologické zahrady spočívá v hledání levnějších dodavatelů nebo zvýšení tržeb zvýšením prodaného množství nebo cen.

Analýza majetkové struktury vyjadřuje snižování hodnoty dlouhodobých aktiv a nárůst vnitřního dluhu na svěřeném majetku, který budoucí obnovu majetku prodraží. Východiskem by bylo zvýšení investic do obnovování majetku. Stálá aktiva jsou plně kryta dlouhodobými pasivy, nicméně došlo ke snížení podílu stálých aktiv na celkových aktivech.

V roce 2014 zvýšila zoologická zahrada rentabilitu svěřených prostředků a zachází s nimi efektivněji a hospodárněji. Souhrnně je organizace ekonomicky stabilní, k 31. 12. 2014 byla plně likvidní a bez jakýchkoliv problémů s úhradou aktuálních závazků. Nicméně, předpokládá se, že v průběhu roku 2015 se vzhledem ke snížené likviditě mohou problémy s placením závazků vyskytnout. (Výroční zpráva Zoologické zahrady 2014)

6.11 Zhodnocení současného stavu hospodaření zoologické zahrady

Zoologická zahrada právě zažívá jedno z nejtěžších období ve své historii. Kvůli extrémně horkému létu přišla právě v letních měsících o mnoho návštěvníků a dostala se tak do velmi kritické situace, kdy nemá peníze na krmivo pro zvířata, na výplaty ani na opravy.

Rozpočet zoologické zahrady tvoří z jedné třetiny dotace od zřizovatele, tedy od Statutárního města Liberce, zbývající dvě třetiny si musí zoologická zahrada vydělat sama. A právě příjem ze vstupného představuje jednu ze zbývajících dvou třetin. Pro zoologickou zahradu jsou z hlediska návštěvnosti zásadní letní měsíce. V tomto období navíc běží naplno všechna občerstvení a ostatní služby. Nicméně právě z důvodu letošního tropického léta přišla zoologická zahrada denně o 1 500 až 2 000 návštěvníků. To v konečném důsledku znamenalo, že vydělala o 7 milionů méně. (iDNES.cz, 2015)

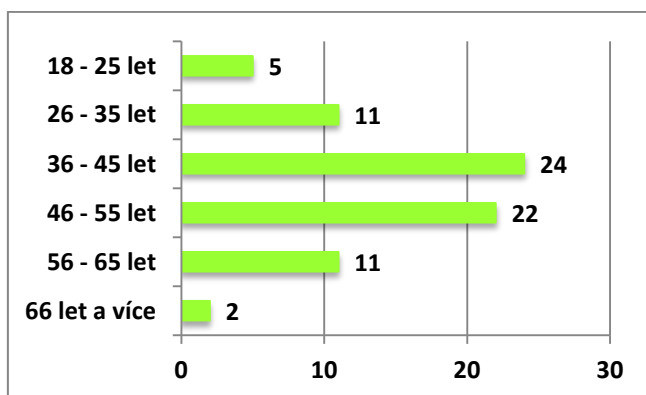
7 Dotazníkové šetření

Za účelem zjištění informací o návštěvnosti zoologické zahrady, spokojenosti návštěvníků, jejich vnímání současné podoby zoologické zahrady a vlastně celkového názoru na ni, bylo provedeno dotazníkové šetření. Dotazníkové šetření probíhalo v období 5. – 16. 10. 2015 a zúčastnilo se ho celkem 75 respondentů. Dotazník obsahoval celkem 22 otázek a byl umístěn na internetových stránkách www.vyplnto.cz.

Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo zjištění nedostatků zoologické zahrady očima návštěvníků a následné využití těchto zjištění k navrhnutí řešení, které by pomohly zoologické zahradě tyto nedostatky odstranit a zkvalitnit ji pro návštěvníky, a zároveň by pomohly zlepšit její financování.

7.1 Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření

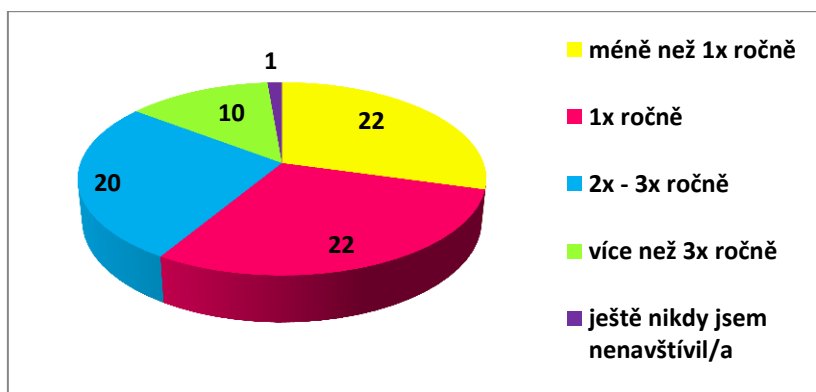
Z celkového počtu 75 respondentů dotazník vyplnilo 63 (84 %) žen a 12 (16 %) mužů. Jak je vidět z následujícího grafu, nejčastějšími respondenty byli lidé ve věku 36-45 let. Z této věkové skupiny jich dotazník vyplnilo celkem 24 (32 %). Druhou nejpočetněji zastoupenou skupinou byli lidé ve věku 46-55 let, celkem 22 (29,33 %) dotazovaných. Následovali věkové skupiny 26-35 let a 56-65 let, obě s 11 (14,67 %) respondenty. Pouze 5 (6,67 %) respondentů bylo ve věku 18-25 let a nejméně zastoupenou byla věková skupina 66 a více let s 2 (2,67 %) respondenty.

Obrázek 7: Věková struktura respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Co se týká návštěvnosti zoo, tak 22 (29,33 %) dotazovaných uvedlo, že zoo navštěvují 1x ročně. Stejný počet dotazovaných zoo navštěvuje méně než 1x ročně. Návštěvu zoo 2x – 3x ročně uvedlo 20 (26,67 %) respondentů a 10 (13,33 %) respondentů navštěvuje zoo dokonce více než 3x ročně. Zoo nikdy nenavštívil pouze 1 (1,33 %) respondent (viz graf níže).

Obrázek 8: Četnost návštěv zoologické zahrady

Zdroj: Vlastní zpracování

Libereckou zoo navštěvují respondenti nejčastěji s rodinou. Tuto možnost uvedlo celkem 58 (77,33 %) z nich. S přáteli navštěvuje zoo 11 (14,67 %) dotazovaných a s partnerem či partnerkou 5 (6,67 %) respondentů. Pouze 1 (1,33 %) respondent uvedl, že zoo navštěvuje sám.

Celkem 30 (40 %) dotazovaných uvedlo, že jim nezáleží na období, ve kterém zoo navštíví. Dalších 27 (36 %) respondentů pak nejraději navštěvuje zoo v létě. Na jaře nejčastěji navštěvuje zoo 14 (18,67 %) dotazovaných a na podzim 4 (5,33 %). Možnost v zimě neuvedl žádný respondent.

Za nejatraktivnější považují respondenti v liberecké zoo zvířata. Konkrétně jim nejzajímavější přijdou bílí tygři, opice, lachtani, šelmy, žirafy, sloni, surikaty nebo tučňáci. Druhou nejčastější odpovědí byla zoo jako celek, její atmosféra a příjemné, útulné prostředí. A třetí nejčastější odpovědí bylo krmení a cvičení zvířat, hlavně lachtanů a slonů.

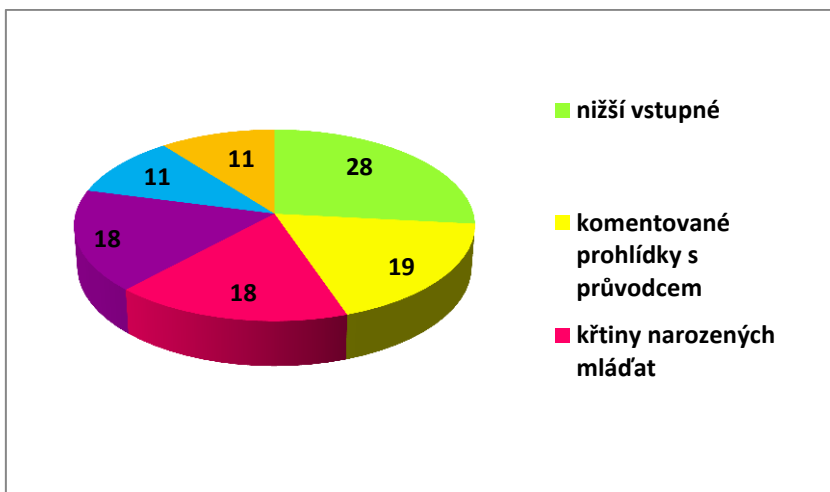
Důvody, proč respondenti zoo ještě nenavštívili nebo pravidelně nenavštěvují, obsahuje následující graf. Respondenti mohli vybírat více než 1 ze 7 odpovědí, popřípadě doplnit vlastní odpověď.

Obrázek 9: Důvody, proč respondenti zoo nenavštěvují

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro zjištění motivace k častější návštěvě zoo, byla položena otázka s 6 možnostmi odpovědí. Respondenti mohli označit více odpovědí nebo napsat svou vlastní odpověď, co by je motivovalo/lákalo k častější návštěvě zoo. Jak je vidět z obrázku 10, respondenty by nejvíce motivovalo k návštěvě nižší vstupné. Tuto možnost označilo celkem 29 (38,66 %) respondentů. Následovaly komentované prohlídky s průvodcem, které označilo 19 (25,33 %) dotazovaných. Křtiny mláďat stejně jako večerní prohlídky by motivovalo 18 (24 %) respondentů. Stejného počtu odpovědí dosáhly i možnosti tematických prohlídek a návštěva zoo spojená s kulturní akcí, obě možnosti zvolilo 11 (14,67 %) respondentů. Po jedné odpovědi dostaly i vlastní názory, například: více možností pro menší děti, výhodnější permanentka, vstup se psy, opravené kotce + spokojená zvířata, zajímavější expozice.

Obrázek 10: Motivace k návštěvě zoo

Zdroj: Vlastní zpracování

Dále se dotazník zaměřil na vnímání ceny vstupného. Cena vstupného pro dospělé je 120,- Kč v letním období a 90,- Kč v zimním období. Tyto ceny vstupného hodnotí 43 (57,33 %) respondentů jako normální, 26 (34,67 %) respondentů jako spíše vysoké a 6 (8 %) respondentů jako vysoké. Odpovědi spíše nízká a nízká nebyli označeny. Ceny vstupného pro děti jsou 70,- Kč v letním období a 60,- Kč v zimním období. Jako normální je vnímá 34 (45,33 %) respondentů, jako spíše vysoké 26 (34,67 %) respondentů a jako vysoké 14 (18,67 %) dotazovaných. Jako nízké je nehodnotí žádný z dotazovaných a jako spíše nízké 1 (1,33 %) respondent.

Respondenti měli možnost vyjádřit svůj názor a napsat ceny vstupného, které jsou podle nich adekvátní. Zpracování konkrétních cen vstupného do grafu u této otázky nemá význam, protože co člověk, to odlišná cena. Celkem 17 respondentů uvedlo, že jim stávající ceny přijdou odpovídající. Většina respondentů se pak shodovala na nižších cenách vstupného, zejména pro děti. Několik respondentů uvedlo, že by uvítalo rodinné vstupné nebo slevy pro rodiny.

Dále byla zjišťována oblast spokojenosti s nabídkou občerstvení. Většina dotazovaných je s nabídkou občerstvení v zoo spíše spokojena. Celkem tuto možnost zvolilo 43 (57,33 %) respondentů. Zcela spokojeno je 10 (13,33 %) respondentů. Naopak 20 (26,67 %) respondentů.

dotazovaných je s nabídkou občerstvení spíše nespokojeno a 2 (2,67 %) respondenti dokonce označili možnost zcela nespokojen.

Respondenti, kteří označili možnost spíše nespokojen/a nebo zcela nespokojen/a, mohli v následující otázce vyjádřit důvod své nespokojenosti. Na výběr měli z 6 možností (viz graf níže), kde mohli označit více odpovědí nebo mohli uvést vlastní odpověď. Vlastní odpověď - málo míst na sezení a pouze smažená jídla - uvedl pouze 1 respondent.

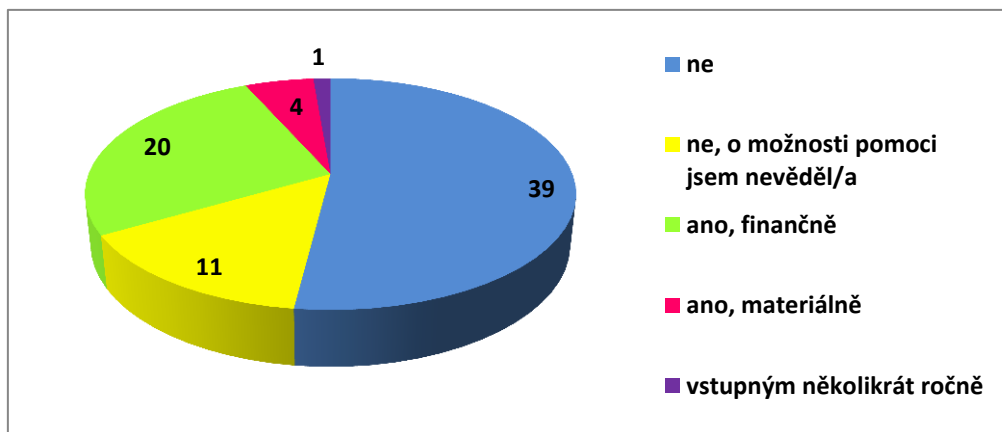
Obrázek 11: Důvody nespokojenosti s občerstvením

Zdroj: Vlastní zpracování

Skoro shodně volili respondenti způsob dopravy do zoo. MHD využívá celkem 31 (41,33 %) respondentů a auto 30 (40 %) respondentů. Pěšky do zoo chodí 14 (18,67 %) dotazovaných a možnost na kole nevedl nikdo.

Z 30 respondentů, kteří uvedli, že využívají auto, jich 21 (70 %) není spokojeno s možnostmi parkování a 9 (30 %) považuje možnost parkování za vyhovující.

Jak zachycuje následující graf, celkem 23 dotazovaných uvedlo, že zoologické zahradě určitým způsobem pomohlo. 20 (26,66 %) z nich pomohlo finančně, 4 (5,33 %) materiálně. Naopak 39 (52 %) dotazovaných zoo nikdy nepodpořilo a 11 (14,67 %) o možnosti pomoci nevědělo. 1 dotazovaný uvedl, že zoo podporuje zaplacením vstupného několikrát do roka.

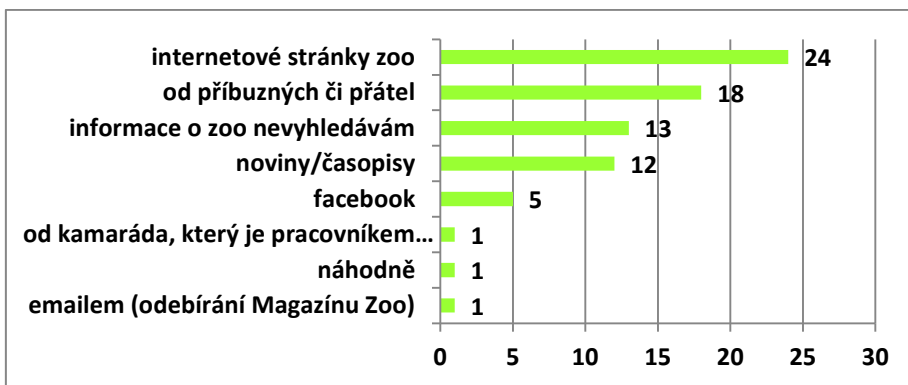
Obrázek 12: Pomoc zoologické zahradě

Zdroj: Vlastní zpracování

Povědomí respondentů o nabízených zážitkových programech, jako je například oslava narozenin v zoo, den ošetřovatelem v zoo, teambuildingové aktivity, atd., je skoro půl na půl. 39 (52%) respondentů o nabízených zážitkových programech neví, naopak 36 (48%) respondentů nabídku zná.

V roce 2014 byl v zoo vybudován nový vstup a s tím spojená i změna trasy prohlídkového okruhu. Změnu vstupu i prohlídkového okruhu hodnotí pozitivně 43 (57,33 %) dotazovaných a negativně 13 (17,33 %) respondentů. 19 (25,33 %) dotazovaných zatím nemělo možnost posoudit.

Novinky a informace o zoo a o pořádaných akcích respondenti čerpají nejvíce z internetových stránek zoologické zahrady. Tuto možnost zvolilo celkem 24 (32 %) dotazovaných. Od příbuzných a přátel čerpá informace 18 (24 %) respondentů, z novin a časopisů 12 (16 %) respondentů, z facebooku 5 (6,67 %) respondentů. Informace o zoo nevyhledává celkem 13 (17,33 %) dotazovaných. Další možnosti ukazuje následující graf.

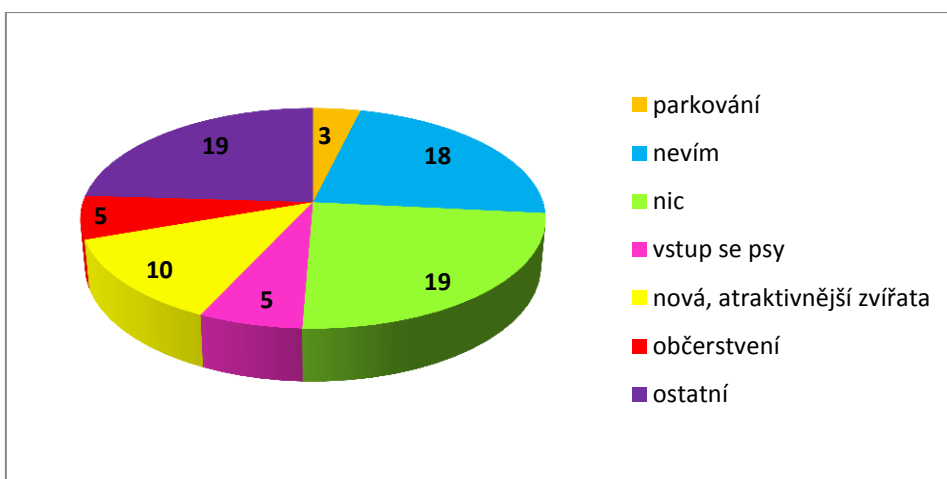

Obrázek 13: Čerpání informací o zoo

Zdroj: Vlastní zpracování

Dále respondenti měli na stupnici 1 – 5, kde 1=nejlepší a 5=nejhorší, ohodnotit dostupnost a aktuálnost výše vyhledávaných informací. Známkou 1 hodnotilo 14 (18,67 %) respondentů, známku 2 udělilo 32 (42,67 %) respondentů a známku 3 dalo 23 (30,67 %) respondentů. Znamky 4 a 5 udělili shodně 3 (4 %) dotazovaní.

Respondenti měli možnost se v poslední otázce sami vyjádřit, co v zoo postrádají, co by zlepšili nebo uvítali. Obrázek 14 představuje jejich názory. Mezi ostatními byly například odpovědi: rekonstrukce určitých expozic, zvětšení výběhů některých zvířat, více atrakcí pro děti, více zvířat v kontaktní zoo, lepší označení trasy nebo více míst s WC a odpadkovými koši.

Obrázek 14: Náměty na zlepšení

Zdroj: Vlastní zpracování

8 Vlastní návrh na zlepšení financování

Následující a zároveň poslední kapitola diplomové práce předkládá vlastní návrhy a doporučení na možné zlepšení financování zoologické zahrady. Cílem je navrhnout taková doporučení, které by zoologická zahrada mohla v praxi využít pro zajištění většího množství finančních prostředků, resp. zvýšení příjmů.

Vlastní návrh zlepšení financování zahrnuje celkem 3 nápady:

- Občerstvení
- Kalendář zoologické zahrady
- „Draho-cenná“ vstupenka

8.1 Občerstvení

Jak ukazuje dotazníkové šetření, více jak $\frac{1}{4}$ respondentů není spokojena s nabídkou občerstvení v zoologické zahradě. Hlavními důvody nespokojenosti jsou především ty, že zoologická zahrada nabízí v rámci svého občerstvení pouze rychlé občerstvení a žádná zdravá jídla, že stánků s nabídkou občerstvení je málo a že jsou jen v dolní části zoologické zahrady (viz dotazníkové šetření, str. 79).

Právě v této oblasti se zoologické zahradě přímo nabízí možnost zlepšení svého financování a zároveň zkvalitnění služeb, resp. nabídky občerstvení, návštěvníkům.

8.1.1 Pronájem stánků

Zoologická zahrada provozuje nyní celkem 3 občerstvení v dolní části zoologické zahrady. Tato občerstvení provozuje zoologická zahrada sama z toho důvodu, že návštěvníci zoologické zahrady jsou zákazníky těchto občerstvení, a proto chce, aby s občerstvením byli spokojeni. To ovlivní právě tím, že bude občerstvení sama provozovat a kontrolovat tak kvalitu a nabídku občerstvení. Kdyby tato občerstvení pronajala, mohou nájemci stánků zákazníky různými způsoby šidit.

Jedním z řešení by tedy mohlo být pronajmutí ploch na stánky s občerstvením v horní části zoologické zahrady nájemcům, kteří by nabízeli jiný typ občerstvení než je rychlé občerstvení. Tyto stánky by byly zaměřeny na nabídku zdravějšího občerstvení. Zřizovací listina dovoluje zoologické zahradě pronajímat nemovitosti bez předchozího souhlasu zřizovatele na dobu trvání maximálně 1 rok. Pokud by nájemní smlouva měla být uzavřena na delší dobu, je nutný předchozí písemný souhlas zřizovatele.

Prvním krokem pro zajištění nových provozovatelů stánků s občerstvením je vyhlášení veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku. Zoologická zahrada písemně vypracuje a vymezí předmět plnění a určí způsob, lhůtu a podmínky pro podávání nabídek. Obsah podmínek veřejné soutěže pak vhodným způsobem zveřejní. Po uplynutí stanovené lhůty zoologická zahrada vybere nejvhodnější nabídku a ostatní účastníky, jejichž návrh odmítla, musí bez zbytečného odkladu vyrozumět. (Česko, 2012) Vzor vyhlášení veřejné soutěže se nachází Příloze B.

Jak již bylo zmíněno výše, zoologické zahradě není lhostejná nabídka občerstvení. Při výběru by proto zoologická zahrada měla zohlednit především:

- výši nájemného uvedenou v Kč,
- koncept a pestrost nabídky občerstvení,
- kvalitu použitých surovin, s upřednostněním malých nebo středních regionálních výrobců či dodavatelů.

V závislosti na výběru nejvhodnější nabídky a z výše nájmu z ní plynoucí, pak vyplývají předpokládané příjmy. Pokud budeme uvažovat, že zoologická zahrada má v úmyslu pronajmout například další 4 plochy pro stánky s občerstvením a že nejvyšší nabídky byly v průměru 9 000,- Kč, pak by příjmy mohly být následující:

Počet pronajímaných míst s občerstvením	4
Příjem plynoucí z nájmu jednoho místa za měsíc	9 000,- Kč
Celkový příjem z nájmu všech ploch za měsíc	36 000,- Kč
Příjem plynoucí z nájmu jednoho místa za rok	108 000,- Kč
Celkový příjem z nájmu všech ploch za rok	432 000,- Kč

8.1.2 Restaurace Formanka

Zoologická zahrada nyní od léta 2015 nově spravuje a provozuje restauraci Formanka, která je součástí budovy Lidových sadů. Nachází se cca 100 metrů od nového hlavního vstupu do zoo, nicméně je mimo její areál. Restaurace je nově zrekonstruovaná, se zajímavou nabídkou denních i stálých jídel.

Dalším řešením by proto mohlo být začlenění restaurace Formanka do areálu zoologické zahrady tak, aby návštěvníci měli možnost najíst se v ní, aniž by museli opouštět areál zoo. Přece jen, pokud by se návštěvníci chtěli najíst až po procházce po zoologické zahradě, museli by se od východu opět vracet zpět k hlavnímu vchodu. Toto řešení by bylo finančně náročné, byly by nutné rozsáhlejší stavební úpravy. V nynější finanční situaci zoologické zahrady není v jejích silách toto sama zrealizovat.

Zřizovací listina zoologické zahrady uvádí, že zřizovatel může zoologické zahradě poskytnout mimo jiné příspěvky na investice v rozsahu jím uznaných potřeb provozu a rozvoje organizace. Dále zoologická zahrada může využít k financování své činnosti a potřeb granty a dotace například ze zdrojů ústředních orgánů státní správy, z prostředků Evropské unie, apod. Zoologická zahrada každoročně využívá dotace Ministerstva životního prostředí, dotace Libereckého kraje nebo dotace z fondů Evropské unie na různé projekty.

Východiskem by mohlo být použití těchto dotací na stavební úpravy, které by vedly k rozšíření prostoru zoologické zahrady a umožnily by restauraci Formanka stát se součástí areálu zoologické zahrady.

Zoologická zahrada uvádí, že využíváním služeb restaurace Formanka, přispívají zákazníci na chod a rozvoj zoologické zahrady. I když by se restaurace nestala součástí areálu zoo, měla by se zoologická zahrada více snažit s potenciálními zákazníky restaurace komunikovat, lépe je informovat, využívat více různých marketingových nástrojů a aktivit.

Obrázek 15: Zrekonstruovaný interiér restaurace Formanka

Zdroj: <http://www.restu.cz/restaurace-formanka-2/>

8.2 Kalendář

Další z možností zvýšení příjmů zoologické zahrady spočívá v projektu nafocení společného kalendáře pro rok 2017 Zoologické zahrady a hokejového klubu HC Bílí Tygři Liberec. Jak již sám název napovídá, bílí tygři jsou znakem hokejového klubu. Kalendář by obsahoval společné fotky hokejistů a zvířat zoologické zahrady. V rámci sponzoringu a podpory zoologické zahrady by nafocení kalendáře bylo dobročinné a celý výtěžek z prodeje kalendářů by náležel zoologické zahradě.

Obě organizace prodávají každý rok své vlastní kalendáře, obě za tisk kalendářů každoročně vynakládají peníze. Nicméně samostatný prodej kalendářů hokejového klubu je asi podstatně větší než samostatný prodej kalendářů zoologické zahrady. Pokud by se dohodli na společném kalendáři, náklady na jeho tisk by byly společné, tzn. pro obě organizace nižší.

Pokud by navíc hokejový klub tento kalendář dobře marketingově prezentoval a bylo by zdůrazněno, že se jedná o benefiční kalendář, jehož výtěžek z prodeje půjde na podporu zoologické zahrady, prodej kalendářů by mohl být ještě větší než prodej standardních každoročních kalendářů.

Zadavatelem zakázky na tisk kalendáře by mohla být jak zoologická zahrada, tak i hokejový klub. Pokud by ale zadavatelem zakázky byla zoologická zahrada, musela by vyhlásit výběrové řízení podle Zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Níže je pro představu uvedena kalkulace jedné z libereckých tiskáren na tisk 1 000 kusů kalendářů.

Počet objednaných kalendářů	1 000 ks
Formát kalendáře	A3
Počet listů	13
Cena za ks (bez DPH)	30,90 Kč
Cena za ks (s DPH)	37,39 Kč
Cena za 1 000 ks (bez DPH)	30 900,- Kč
Cena za 1 000 ks (s DPH)	37 390,- Kč

Zoologická zahrada prodávala svůj nástěnný kalendář na rok 2015 za 150,- Kč. Kalendář na rok 2016 na e-shopu zoologické zahrady zatím k dispozici není. Hokejový klub HC Bílí Tygři Liberec prodávají stolní kalendář na rok 2016 za 115,- Kč.

Počet prodaných kalendářů	1 000 ks
Prodejní cena 1 ks	250,- Kč
Příjmy z prodeje 1 000 ks	250 000,- Kč

Pokud by náklady na tisk kalendáře byly společné, tak náklady na jednu organizaci činí 18 695,- Kč. Výnos z prodaných kalendářů je 250 000,- Kč a celý výtěžek je věnován zoologické zahradě. Celkový výnos pro zoologickou zahradu je tedy 231 305,- Kč.

8.3 Projekt „Draho-cenná“ vstupenka

Za účelem podpory zoologické zahrady by v nabídce k normálním vstupenkám nyní přibyly i tzv. „draho-cenné“ vstupenky. Tyto vstupenky by byly pro ty, kteří jsou ochotni zaplatit za vstupenku více a tím podpořit zvířata v zoologické zahradě. „Draho-cenná“ vstupenka by se vzhledem i velikostí odlišovala od vstupenek standardních. Byla by ve formě upomínkového certifikátu. Cena „draho-cenné“ vstupenky by činila 220,- Kč.

Závěr

Tato diplomová práce se zabývala podmínkami fungování, hospodaření a způsoby financování příspěvkových organizací v České republice. Jejím cílem bylo proniknutí do problematiky fungování, hospodaření a financování příspěvkových organizací v České republice, následné seznámení s fungováním, hospodařením a financováním konkrétní příspěvkové organizace, kterou je Zoologická zahrada Liberec a navržení doporučení na možné zlepšení jejího financování.

Diplomová práce proto byla rozdělena do dvou částí – teoretické a praktické. Teoretická část obsahovala rešerši domácí i zahraniční odborné literatury zaměřené na vysvětlení pojmů nutných k pochopení fungování, hospodaření a financování příspěvkových organizací. Zejména byly objasněny pojmy veřejné finance, veřejné rozpočty, veřejný sektor a charakterizovány neziskové organizace. Podstatná část teoretické části byla věnována příspěvkovým organizacím. Zde bylo vymezeno právní postavení příspěvkových organizací v České republice, jejich vznik a zrušení, hospodaření s majetkem, finanční hospodaření, včetně způsobu a tvorby peněžních fondů. Protože následující praktická část byla zaměřena na Zoologickou zahradu Liberec, obsahovala teoretická část i obecnou charakteristiku podmínek fungování zoologických zahrad v České republice.

Praktická část diplomové práce byla zaměřena na fungování a financování konkrétní příspěvkové organizace, kterou je Zoologická zahrada Liberec, Masarykova 1347/31, Liberec, příspěvková organizace. Tato část diplomové práce představila zoologickou zahradu, její historii a současnost, charakterizovala její hlavní a doplňkovou činnost, vymežila statutární orgán, pravidla správy majetku a finanční hospodaření. V další části bylo pomocí účetních výkazů konkrétně ukázáno hospodaření zoologické zahrady. Byla analyzována její aktiva, pasiva, náklady a výnosy, ukázána tvorba a čerpání fondů nebo ekonomické ukazatele. Následovalo zhodnocení hospodaření v roce 2014 a současné situace, která je poměrně vážná.

Před vypracováním vlastního návrhu na zlepšení financování zoologické zahrady, bylo provedeno dotazníkové šetření zaměřené na zjištění vnímání zoologické zahrady návštěvníky.

Poslední kapitola diplomové práce představila několik návrhů, které by zoologické zahradě mohly být přínosné v oblasti zlepšení jejího financování. Všechna tato doporučení byla zaměřena na zvýšení příjmů zoologické zahrady. První návrh se týkal oblasti občerstvení a navrhl takové možnosti zlepšení, které by zoologické zahradě přinesly dodatečné příjmy a zároveň vyšly vstříc návštěvníkům. Další návrh představoval společný projekt Zoologické zahrady a hokejového klubu HC Bílí Tygři Liberec týkající se nafocení společného benefičního kalendáře. Posledním představeným návrhem bylo zavedení nového typu vstupenky, tzv. Draho-cenná vstupenky. Tato vstupenka by byla určena těm návštěvníkům, kteří jsou ochotni v rámci dobré věci podpory zoologické zahradě zaplatit za vstupenku vyšší cenu.

Zoologická zahrada má i několik vlastních aktivit, které by ji mohly přinést dodatečné finanční prostředky. Jsou jimi například různé typy zážitkových programů nebo různé tematické prohlídky a přednášky pořádané zoologickou zahradou. Právě zlepšení komunikační strategie zoologické zahrady, spojené s využíváním různých marketingových a komunikačních nástrojů, směrem k návštěvníkům by mohlo zvýšit návštěvnost a zvýšit tak příjmy.

Seznam citované literatury

21. století, 2008. *8 nejvýznamnějších zoologických zahrad na světě* [online]. Petra Soukupová, 2008-02-19 [vid. 2015-09-01]. Dostupné z: <http://21století.cz/2008/02/19/8-nejvyznamnejsich-zoologickych-zahrad-na-svete/>

Česko, 1992. Zákon č. 586 ze dne 18. prosince 1992 o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 117. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=40374&name=o~20dan~C3~ADch~20z~20p~C5~99~C3~ADjmu&rpp=15#local-content>

Česko, 2000a. Zákon č. 218 ze dne 27. června 2000 o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 65. Dostupné také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49515&nr=218~2F2000&rpp=15#local-content>

Česko, 2000b. Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73. Dostupné také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49567&nr=250~2F2000&rpp=15#local-content>

Česko, 2003. Zákon č. 162 ze dne 18. dubna 2003 o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2003, částka 61. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/pravni_predpisy_zoo/\\$FILE/odoimz-162_2003_zakon_%20ZOO-20121023.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/pravni_predpisy_zoo/$FILE/odoimz-162_2003_zakon_%20ZOO-20121023.pdf)

Česko, 2004. Nařízení vlády č. 17 ze dne 15. ledna 2004 o pravidlech pro poskytování dotací provozovatelům zoologických zahrad. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 6. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/pravni_predpisy_zoo/\\$FILE/odoimz-17_2004_narizeni_vlady_zoo-20121023.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/pravni_predpisy_zoo/$FILE/odoimz-17_2004_narizeni_vlady_zoo-20121023.pdf)

Česko, 2012. Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>

Český statistický úřad, 2014. *Statistická ročenka České republiky 2014*. 1. vydání. Praha: Český statistický úřad, 2014. ISBN: 978-80-250-2580-2.

DOBRORUKA, Luděk J. et al, 1989. *Zoologické zahrady*. 1. vydání. Praha: SPN, 1989. ISBN 80-04-21177-1.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Květa KUBÁTOVÁ, 2004. *Veřejné finance*. 2. vydání. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2004. ISBN 80-86432-88-2.

HOFMANN, Jaroslav. První česká zoo. *Země světa*. 2011, č. 6, str. 60-61. ISSN 1213-8193.

HOŘEJŠÍ, Bronislava, Jana SOUKUPOVÁ, Libuše MACÁKOVÁ a Jindřich SOUKUP, 2008. *Mikroekonomie*. 4. rozšířené vydání. Praha: Management Press, 2008. ISBN 978-80-7261-150-8.

iDNES.cz, 2015. *Zoo už nemá ani na výplaty. Sami to vyřešit nezvládneme, říká ředitel* [online]. Jana Pšeničková, 2015-11-19 [vid. 2015-11-23]. Dostupné z: http://liberec.idnes.cz/reditel-zoo-zahrada-dotace-rekonstrukce-fond-obcerstveni-evropska-unie-1au-liberec-zpravy.aspx?c=A151119_083131_liberec-zpravy_dtd

Integracentrum.cz, 2015. *Kdo je veřejně prospěšným poplatníkem pro účely zákona o daních z příjmů?* [online]. Kateřina Dujková, 2015-03-04 [vid. 2015-11-28]. Dostupné z: <https://www.integracentrum.cz/aktuality/kdo-je-verejne-prospesnym-poplatnikem-pro-ucely-zakona-o-danich-z-prijmu-368>

JACKSON, Peter M. a Charles V. BROWN, 2003. *Ekonomie veřejného sektoru*. 1. vydání. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2003. ISBN 80-86432-09-2.

Liberecký zpravodaj, 2015. Příspěvkové organizace města s dozorčími radami. In: *Liberecký zpravodaj*. Liberec: Magistrát města Liberec, 2015, č. X, str. 8.

Ministerstvo životního prostředí, 2015. *Právní předpisy v oblasti zoologických zahrad* [online]. [vid. 2015-09-01]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/pravni_predpisy_zoo

Parlamentní institut, 2011. *Fungování příspěvkových organizací v České republice a vybraných zemích Evropy* [online]. Vojtěch Lovětínský, Petra Mylková 2011-04 [vid. 2015-11-21]. Dostupné z: http://www.avpo.cz/wp-content/uploads/2014/01/prispevkove_organizace_v_CR_a_EU.pdf

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.

ProQuest, 2015. New York: *TripAdvisor Announces Travelers' Choice Zoos and quariums* [online]. [vid. 2015-11-22]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1696352677/fulltext?accountid=17116>

REKTOŘÍK, Jaroslav et al., 2010. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vydání. Praha: EKOPRESS, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.

ROSEN, Harvey S. a Ted GAYER, 2008. *Public Finance*. 8th edition. New York: McGraw - Hill/Irwin., 2008. ISBN 978-007-125939-2. Dostupné také z: <http://www.scribd.com/doc/210179086/Harvey-Rosen-Ted-Gayer-Public-Finance#scribd>

STIGLITZ, Joseph E., 1997. *Ekonomie veřejného sektoru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7169-454-1.

Téma: Údaje o inventarizaci Zoologické zahrady Liberec. Informace poskytl e-mailem Adéla Hlaváčková, ekonomické oddělení. Liberec 19. 10. 2015.

Týden.cz, 2015. *Na seznam ohrožených druhů přibyli noví živočichové i rostliny* [online]. ČTK, 2015-06-23 [vid. 2015-09-01]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/veda/priroda/na-seznam-ohrozenych-druhu-pribyli-novi-zivocichove-i-rostliny_346989.html

Ukep.cz, 2013. *Řízení veřejných financí.* [online]. Ukep.cz 2013-11-27 [vid. 2015-11-03]. Dostupné z: http://www.ukep.eu/Vzdelavani/001_skoleni_27.11.2013/rizeniverejnychfinanci.pdf

Unie českých a slovenských zahrad, 2014. *Výroční zpráva 2014.* ISBN 978-80-85126-40-2. Dostupné z: http://www.zoo.cz/media/files/06-08-15-11-47-01vyrocni_zprava_2014.compressed.pdf

Zooliberec.cz., 2015a. *Aktuální vstupné* [online]. [vid. 2015-09-08]. Dostupné z: <http://www.zooliberec.cz/aktualni-vstupne.html>

Zooliberec.cz, 2015b. *Krátká historie zoo* [online]. [vid. 2015-08-26]. Dostupné z: <http://www.zooliberec.cz/kratka-historie-zoo.html>

Zooliberec.cz, 2015c. *O nás* [online]. [vid. 2015-08-26]. Dostupné z: <http://www.zooliberec.cz/o-nas.html>

Zoo Liberec, 2009. *Dobrodružství z poznání: ZOO Liberec.* Liberec: Zoologická zahrada Liberec, 2009. ISBN: kroužková vazba.

Zoo Liberec, 2014. *Výroční zpráva 2014.* Dostupné z: http://www.zooliberec.cz//User_Files/znacky/vz/05-29-15-08-58-38vz-2014-zoo-liberec_web.pdf

Zoolog.cz, 2015. *Co je ZOO* [online]. Zoolog.cz [vid. 2015-09-01]. Dostupné z:
<http://www.zoolog.cz/co-je-zoo/>

Zřizovací listina Zoologické zahrady Liberec, příspěvkové organizace. Dostupné z:
<http://liberec.cz/files/mestske-organizace/zrizovaci-listina-zoo-od-1.11.2009.pdf>

Bibliografie

ČESKO, 2006. Zákon č. 137 ze dne 14. března 2006 o veřejných zakázkách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 47. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/verejne-zakazky/>

HAMERNÍKOVÁ, Bojka, 2000. *Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru*. 1. vydání. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2000. ISBN: 80-902752-3-0.

MARKOVÁ, Hana, 2000. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vydání. Praha: ORAC, 2000. ISBN: 80-86199-23-1.

Seznam příloh

Příloha A – Dotazníkové otázky

Příloha B – Vzor vyhlášení veřejné soutěže

Příloha A – Dotazníkové otázky

1. Jaké je vaše pohlaví?

- muž
- žena

2. Jaký je váš věk?

- do 18 let
- 18 – 25 let
- 25 – 35
- 35 – 45
- 45 – 55
- 55 – 65
- 65 let a více

3. Jak často navštěvujete ZOO Liberec?

- zoo jsem ještě nikdy nenavštívil
- zoo jsem navštívil pouze jednou
- navštěvuji zoo méně než 1x za rok
- navštěvuji zoo 1x za rok
- navštěvuji zoo 2x až 3x ročně
- navštěvuji zoo více než 3x ročně

4. S kým nejčastěji navštěvujete ZOO Liberec?

- sám
- s partnerem/partnerkou
- s rodinou
- s přáteli

5. V jakém období nejčastěji navštěvujete ZOO Liberec?

- na jaře
- v létě
- na podzim
- v zimě
- na období mi nezáleží / navštěvuji kdykoliv během roku

6. Co je pro Vás v zoo nejatraktivnější?

7. Jaký je důvod, proč nenavštěvujete nebo jste ještě nenavštívil/a ZOO Liberec?

- cena vstupného
- časové důvody
- neatraktivnost expozic a prostředí zoo
- dostupnost zoo
- nelíbí se mi nabídka doplňkových služeb (občerstvení, suvenýry,...)
- špatná dostupnost informací o zoo
- v zoo není možnost návštěvy se psem
- jiný důvod:

8. Co by Vás nejvíce motivovalo k návštěvě zoo?

- nižší vstupné
- návštěva zoo spojená s kulturní akcí (např. koncert)
- křtiny mláďat

- komentované prohlídky s průvodcem
- tematické prohlídky
- večerní prohlídky
- jiné:

9. Jak vnímáte cenu vstupného pro dospělé, tj. 120,- / 90,- Kč (letní / zimní období)?

- vysoká
- spíše vysoká
- normální
- spíše nízká
- nízká

10. Jak vnímáte cenu vstupného pro děti, tj. 70,- / 60,- Kč (letní / zimní období)?

- vysoká
- spíše vysoká
- normální
- spíše nízká
- nízká

11. Jaká cena vstupného by pro Vás byla adekvátní? (letní / zimní období)

Dospělý:,- /,- Kč

Dítě:,- /,- Kč

12. Jak jste spokojen/a s nabídkou občerstvení v ZOO Liberec?

- spokojen
- spíše spokojen
- spíše nespokojen
- nespokojen

13. Pokud jste s nabídkou občerstvení spíše nespokojen/nespokojen, co považujete za největší problém? (možno označit více možností)

- v nabídce je pouze rychlé občerstvení
- nabídka občerstvení není rozmanitá
- nabídka občerstvení nezahrnuje zdravé pokrmy
- v rámci areálu zoo není restaurace
- nabídka občerstvení je pouze ve spodní části zoo
- možností občerstvení je málo

14. Jaký volíte způsob dopravy do ZOO?

- MHD
- pěšky
- autem
- na kole
- dálkovým autobusem

15. Pokud využíváte auto, vyhovují Vám možnosti parkování?

- ano
- ne

17. Podpořil/a jste někdy nějakým způsobem chov zvířat v zoo?

- ano - materiálně
- ano - finančně
- ne, o možnosti pomoci jsem nevěděl/a
- ne

18. Víte o nabídce zážitkových programů zoologické zahrady? (např. oslava narození v zoo, den ošetřovatelem v zoo, teambuildingové aktivity)

- ano, o nabídce zážitkových programů vím
- ne, o nabídce nevím

19. Jak hodnotíte nový vstup do zoo a s tím spojenou změnu prohlídkového okruhu?

- pozitivně (nový vstup i prohlídkový okruh je lepší)
- negativně (původní vstup i prohlídkový okruh byl lepší)
- ještě jsem neměl/a možnost posoudit

20. Odkud nejvíce čerpáte informace o liberecké zoologické zahradě a pořádaných akcích?

- internetové stránky zoologické zahrady
- facebook
- od příbuzných či přátel
- noviny/časopisy
- jiný zdroj:
- informace o zoo nevyhledávám

21. Na stupnici 1-5 (1-nejlepší, 5-nejhorší) ohodnořte, jak vnímáte dostupnost těchto informací.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

22. Je něco, co v zoo postrádáte, co byste změnil/a, zlepšil/a, uvítal/a?

.....
.....
.....

Příloha B – Vzor vyhlášení veřejné soutěže

Zoologická zahrada Liberec, Masarykova 1347/31, příspěvková organizace
vyhlašuje ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Veřejnou soutěž o nejvhodnější nabídku

Provozování občerstvení

Podmínky soutěže pro zpracování návrhu na uzavření smlouvy v rámci veřejné soutěže
zadané dle § 1773 Občanského zákoníku

1. Vyhlašovatel

Zoologická zahrada Liberec, příspěvková organizace
Masarykova 1347/31, 460 01 Liberec 1, Česká republika
IČO: 00079651
(dále jen „vyhlašovatel“)

Vyhlašovatel je na základě Zřizovací listiny schválené Zastupitelstvem statutárního města Liberec č. 220/09 ze dne 29. října 2009 provozovatelem zoologické zahrady.

Kontaktní osobou pro komunikaci během výběrového řízení je: MVDr. David Nejedlo, ředitel zoologické zahrady, e-mail: nejedlo@zooliberec.cz, telefon: 487 377 112.

2. Vymezení předmětu soutěže

Předmětem veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku je uzavření smlouvy s dříve neurčenou osobou (osobami) o pronájmu celkem 4 ploch v rámci areálu Zoologické zahrady Liberec, na kterých dané osoby budou provozovat občerstvení.

Cílem této veřejné soutěže je uzavření nájemní smlouvy, resp. nájemních smluv s vítězem, resp. vítězi soutěže, která zabezpečí provozování občerstvení a zajistí tak stravovací

potřeby návštěvníků zoologické zahrady za současného dodržení podmínek stanovených vyhlášovatelem.

3. Navrhovatel

Navrhovatel je povinen prokázat splnění následujících skutečností předložením čestného prohlášení podepsaného osobou, která je oprávněna jednat za navrhovatele:

3.1 Základní kvalifikační předpoklady

Základní kvalifikační předpoklady splňuje navrhovatel,

- a) který nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin,
- b) který nenaplnil skutkovou podstatu jednání nekalé soutěže formou podplácení podle zvláštního právního předpisu,
- c) vůči jehož majetku neprobíhá insolvenční řízení,
- d) který není v likvidaci,
- e) který nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky,
- f) který nemá nedoplatky na pojistném a na penále na veřejném zdravotní pojištění a sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Vyhlašovatel si vyhrazuje právo tyto skutečnosti ověřit.

3.2 Profesní kvalifikační předpoklady

Profesní kvalifikační předpoklady splňuje navrhovatel, který předloží:

- a) výpis z obchodního rejstříku, pokud v něm je zapsán, či výpis z jiné obdobné evidence, pokud v ní je zapsán,
- b) doklad o oprávnění k podnikání podle zvláštních právních předpisů v rozsahu odpovídajícím předmětu této veřejné soutěže, zejména doklad prokazující příslušné živnostenské oprávnění či licenci.

Předložení těchto dokladů je dostačující v kopii.

4. Hlavní podmínky nájmu

Vyhlašovatel vyžaduje, aby předložený návrh splňoval následující podmínky:

4.1 Obsahové podmínky

4.1.1 Povinné podmínky nájmu

- a) Předmět nájmu bude po celou dobu trvání nájemní smlouvy využíván pouze k provozování občerstvení.
- b) Nájemní smlouva bude uzavřena na dobu neurčitou s dvouměsíční výpovědní lhůtou.
- c) Otevírací doba občerstvení bude po celou dobu trvání nájemní smlouvy shodná s otevírací dobou zoologické zahrady pro veřejnost.
- d) Vyhlašovatel bude navrhovateli dodávat služby nutné k provozování stánku s občerstvením – teplou a studenou vodu, elektrickou energii. Úhradu za služby bude navrhovatel platit vyhlašovateli dle skutečné spotřeby na základě vyúčtování předloženého vyhlašovatelem.
- e) Navrhovatel zajistí cenovou úroveň sortimentu odpovídající profilu běžného návštěvníka zoo.
- f) Nájemce pořídí svým jménem a na své náklady vybavení a zařízení nutné k provozu občerstvení.

4.1.2 Náležitosti požadované v návrhu smlouvy

- a) výše nájemného v Kč,
- b) výše kauce, která bude sloužit k zajištění plnění veškerých finančních závazků nájemce vůči vyhlašovateli a kterou nájemce složí na účet vyhlašovatele do 7 dnů od uzavření smlouvy.
- c) sankce v případě nesplnění povinností obsažených ve smlouvě.

4.2 Formální podmínky

4.2.1 Struktura návrhu

- a) úvodní strana – název veřejné soutěže, identifikační údaje vyhlašovatele a navrhovatele, kontaktní údaje navrhovatele, jméno a podpis osoby statutárně jednající za navrhovatele
- b) obsah návrhu
- c) akceptace podmínek

- d) dokumenty prokazující splnění skutečností uvedených v bodu 3)
- e) gastronomický koncept
- f) zkušenosti navrhovatele s provozováním občerstvovacích zařízení
- g) podepsaný návrh smlouvy

4.2.2 Provedení návrhu

Navrhovatel předloží návrh v písemné formě vyhotovený v českém jazyce, stránky návrhu budou očíslovány vzestupně a pevně sešity tak, aby byly zajištěny proti manipulaci. Návrh musí obsahovat prohlášení o celkovém počtu stran. Návrh bude předložen v originále a ve dvou kopiích.

Návrh bude doručen v řádně uzavřené obálce označené obchodním jménem navrhovatele a adresou jeho sídla. Obálka bude označena nápisem: „NEOTVÍRAT“ – Veřejná soutěž – Provozování občerstvení.

Navrhovatel předloží návrh nájemní smlouvy, gastronomický koncept a popis zkušeností s provozováním restauračních nebo obdobných zařízení také v elektronické podobě na CD nebo DVD disku ve formátu MS Office nebo formátu kompatibilním.

5. Lhůta, způsob a místo pro podávání návrhu

Lhůta pro podání návrhu počíná běžet dne vyhlášení veřejné soutěže na internetových stránkách vyhlášovatele a končí dne DD. MM. RRRR v 12:00 hod.

Návrhy mohou být doručeny osobně do sídla vyhlášovatele: Zoologická zahrada Liberec, příspěvková organizace, Masarykova 1347/31, v pracovních dnech od 8:00 do 16:00 hod. nebo zasílány poštou na adresu vyhlášovatele. Návrhy podané po ukončení lhůty pro podávání návrhů nebudou do soutěže zařazeny.

6. Výběr vítězného návrhu

Vyhlašovatel si vyhrazuje právo vybrat v souladu s ustanovením § 1777 Občanského zákoníku z předložených návrhů ten, který mu nejlépe vyhovuje.

Při výběru vítězného návrhu bude vyhlášovatel přihlížet zejména k následujícím skutečnostem:

- a) výše nájemného v Kč,
- b) kvalita gastronomického konceptu s ohledem na místo provozu, zejména důraz na sortiment nabídky zdravějších jídel a kvalita surovin,
- c) zkušenosti navrhovatele s provozem restauračních nebo obdobných zařízení,
- d) výše kauce,
- e) výše sankce.

**Oznámení vybraného návrhu bude umístěno na internetových stránkách
vyhlášovatele nejpozději DD. MM. RRRR.**

7. Ostatní podmínky soutěže

- a) Vyhlášovatel má právo odmítnout všechny předložené návrhy a neuzavřít smlouvu s žádným z navrhovatelů.
- b) Vyhlášovatel si vyhrazuje právo měnit zveřejněné podmínky veřejné soutěže nebo soutěž kdykoli zrušit. Změnu podmínek nebo zrušení soutěže oznámí vyhlášovatel na svých internetových stránkách.
- c) Vyhlášovatel si vyhrazuje právo okamžitě vyloučit ze soutěže takový návrh, který nesplňuje částečně nebo úplně všechny požadavky stanovené v těchto soutěžních podmínkách.
- d) Navrhovatel může návrh doplnit, opravit nebo vzít zpět pouze ve lhůtě pro podání návrhu.
- e) Aktuální znění těchto soutěžních podmínek a případné další informace jsou dostupné na internetových stránkách vyhlášovatele www.zooliberec.cz.